

Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2017

VALTAKUNNANVOUDINVIRASTO

Konkurssiasiamiehen toimisto

VALTAKUNNANVOUDINVIRASTO

KUVAILEHTI

Julkaisun päivämäärä
28.2.2018

Tekijät		Julkaisun laji	
Valtakunnanvoudinvirasto		Tilinpäätös, toimintakertomus	
Konkurssiasiamiehen toimisto		Toimeksiantaja	
		Valtakunnanvoudinvirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi			
Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön (KPY 1530) tilinpäätös vuodelta 2017			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä			
Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2017, joka sisältää ulosottoimen ja konkurssiasiamiehen:			
<ul style="list-style-type: none"> - toiminnallista tuloksellisuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavan toimintakertomuksen - talousarvion toteutumalaskelman - tuotto- ja kululaskelman - taseen - liitetiedot 			
Avainsanat: (asiasanat)			
kirjanpitoyksikkö, tilinpäätös, talous, ulosotto, konkurssiasiamies			
Muut tiedot (Diaari)			
VVV 89/031/18			
Sarjan nimi ja numero			
Kokonaissivumäärä	Kieli	Hinta	Luottamuksellisuus
31 ja liitteet	suomi		julkinen
Jakaja		Kustantaja	
Valtakunnanvoudinvirasto Konkurssiasiamiehen toimisto			

SISÄLLYSLUETTELO

1. Ulosottolaitos	2
1.1. Johdon katsaus	2
1.2. Tuloksellisuus.....	4
1.3. Vaikuttavuus	5
1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	6
1.4. Toiminnallinen tehokkuus	6
1.4.1. Toiminnan tuottavuus	6
1.4.2. Toiminnan taloudellisuus	7
1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	8
1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	9
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta	9
1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	10
1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	12
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	14
2. Konkurssiasiamiehen toimisto.....	15
2.1. Johdon katsaus	15
2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja tehokkuus.....	16
2.3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus, tuotokset ja laadunhallinta	18
2.4. Talous- ja tilinpäätösanalyysi.....	19
2.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	20
2.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	21
3. Tilinpäätösanalyysi	22
3.1. Rahoituksen rakenne	22
3.2. Talousarvion toteutuminen	23
3.3. Tuotto- ja kululaskelma	24
3.4. Tase.....	25
4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	26
5. Arviointien tulokset	28
6. Yhteenvedo havaituista virheistä, väärinkäytöksistä ja takaisinperinnöistä	29
7. Lisätiedot ja liitteet	31

1. Ulosottolaitos

1.1. Johdon katsaus

Kulunut vuosi oli ulosotossa saapuneiden asioiden määrän suhteen poikkeuksellinen: nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 21 prosenttia ja ulosoton asiamäärä kokonaisuudessaan oli lähes 3,3 miljoonaa. Asiamäärä oli kautta aikojen toiseksi korkein; vain lamavuonna 1993 saapui ulosottoon lähes 3,5 miljoonaa uutta asiaa. Vuoden 2017 korkea asiamäärä johtui kuitenkin vero- ja sakkoasioiden poikkeuksellisesta ulosottohakemusten jaksotuksesta. Silti voidaan sanoa, että asiamäärät ovat korkealla tasolla ja muun muassa yksityisoikeudelliset asiat nousivat noin 12 prosentilla. Rahassa mitattuna perittäväksi saapui yli neljä miljardia euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli peräti 50 prosenttia. Tämäkin lisäys johtui edellä mainitusta veroasioiden poikkeuksellisesta kasvusta. Velallisten määrässä ei sen sijaan tapahtunut merkittäviä muutoksia. Käsiteltyjen asioiden määrä kasvoi 20 prosenttia, joten saapuvien asioiden kasvuun pystyttiin vastaamaan. Vireillä olevien asioiden määrä oli vuoden lopussa kuusi prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin ja velallisten määrä oli kasvanut yhdellä prosentilla.

Ulosottolaitoksen vuoden 2017 tulos oli lähellä samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Perinnän onnistuminen asiamääristä oli edellisvuoden tasolla. Rahamääräinen suhteellinen tulos laski selvästi, kun suuria määriä veroasioita käsiteltiin ja iso osa niistä päätyi estetilitykseen. Vaikka tulos näin laskien heikkeni, velkojille tilitettiin 1,054 miljardia euroa eli vain 1,6 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Ulosmitatun omaisuuden realisointimäärät kääntyivät lievään laskuun (-5.2 prosenttia). Realisoinnit keskittyvät voimakkaasti muutamille alueille. Myynti on usein hidasta ja myyntihinnat markkinatilanteesta johtuen vaatimattomia harvaan asutuilla alueilla.

Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus paranivat molemmat merkittävästi suuren käsitellyn asiamäärän vuoksi; samalla henkilötyövuodet ja toiminnan kustannukset ovat olleet laskussa.

Huomioon ottaen ulosottolaitokselle asetetut ja osin jo toteutetut säästövelvoitteet, se on selvinnyt tehtävästään varsin hyvin.

Ulosoton tuloksellisuus on ollut muutamien viime vuosien ajan suunnilleen samalla tasolla. Tuloksellisuuden osalta henkilökunnan nopea vähentyminen ja sopeutumistoimena suunniteltu rakenneuudistus saattavat heikentää tulosta ohimenevästi, mutta kaiken kaikkiaan uudistuksen uskotaan parantavan ulosottolaitoksen tuloksellisuutta sekä tuottavuutta ja taloudellisuutta.

Taloudellinen taantuma on vaikuttanut ulosoton toimintaympäristöön jo pitkään. Tämä on johtanut suhteellisen korkeisiin työttömyyslukuihin ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyteen, mikä heijastuu ulosoton asiamääriin. Käännös parempaan taloustilanteeseen ei ole vielä juurikaan ehtinyt vaikuttaa velallisten asemaa

parantavasti. Lähiaikoina työllisyystilanteen paranemisen odotetaan kuitenkin helpottavan monen velallisen tilannetta. Kulutusluottojen yleistymisen on osaltaan johtanut ulosottoasioiden lisääntymiseen viime vuosina. Nämä ovat kasvattaneet yksityisoikeudellisten saatavien, yleensä summaarisessa menettelyssä ratkaistujen velkomusasioiden määrää, jotka lisääntyivät käräjäoikeuksissa vuonna 2017 noin yhdeksällä prosentilla. Kulutusluotot ja varsinkin vakuudettomat luotot ovat lisääntyneet ja kasautuvat monesti samoille velallisille.

Ulosottoimen menokehysten leikkausten seurauksena henkilökunnan määrää on täytynyt vähentää lähes luonnollisen poistuman verran. Säästövelvoitteisiin on sopeuduttu valmistelemalla ulosoton rakenneuudistusta, joka mahdollistaisi organisaatio- ja työmenetelmämuutoksien säästöjen toteuttamisen ilman henkilökunnan irtisanomisia.

Ulosottomenettelyssä tai asiakaspalvelun laadussa ei ole havaittavissa heikennyksiä. Ulosottovalitukset, kantelut, vahingonkorvausasiat ja ulosottovirastojen tarkastuksissa tehdyt havainnot puhuvat sen puolesta, että ulosottoimen laatu on pysynyt vakaana. Työmäärien kasvaessa aikaa velallisten tilanteen perusteellisempaan selvittelyyn jää kuitenkin vähemmän.

Ulosottoimen rakenneuudistuksen on arvioitu toteutuvan vuoden 2019 alusta. Keskeinen kysymys on, miten ulosottoimi onnistuu toteuttamaan rakenneuudistuksen, jolla toimintaa tehostetaan ja mahdollistetaan toiminnalle asetetut säästövelvoitteet. Uudistuksessa on tarkoituksena muodostaa nykyisestä keskushallinnosta, Valtakunnanvoudinvirastosta, ja sen alaisista 22 paikallisesta ulosottovirastosta yksi virasto. Samalla tarkastellaan täytäntöönpanomenettelyä siten, että asioiden käsittelyketjut määräytyvät asioiden laadun mukaan. Uudistus edellyttää myös lainsäädännön, tietotekniikan, henkilöstörakenteen ja monien muiden kysymysten uudelleen tarkastelua. Hanke asettaa suuria vaatimuksia myös henkilöstön kouluttamiselle.

Tärkeässä asemassa – erityisesti laajaa uudistusta toteutettaessa - on henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen. Suuren hankkeen keskeisiä kysymyksiä ovat henkilökunnan motivaation ja työhyvinvoinnin varmistaminen ja edistäminen hyvällä henkilöstöpolitiikalla.

1.2. Tuloksellisuus

Ulosottolaitoksen suunnittelukauden 2017 - 2020 toiminnalliselle tuloksellisuudelle on asetettu tavoitteita neljällä eri osa-alueella 1) vaativien tapausten laadukas hoito ja asiakkaiden yhdenvertaisuus 2) käsittelyketjujen ja menettelyjen määräytyminen asian laadun ja vaativuuden mukaan 3) organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston tarkoituksenmukaisuus sekä tuki henkilöstön osaamisen vahvistamiselle 4) tietojärjestelmien käyttäjävälisyys sekä niiden tuki toiminnalle. Ulosottoimen rakenneuudistushanke (URA) on keskeisessä roolissa edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamisessa.

Valtakunnanvoudinvirastoon vuonna 2016 perustettu URA-hanketoimisto jatkoi kertomusvuonna työtään ohjaamalla ja toteuttamalla ulosoton rakenneuudistushanketta. URA-hankkeen tavoitteena on taloudellisuuden ja tuottavuuden parantaminen oikeusturvaa vaarantamatta.

URA-hanke koostuu kolmesta osakokonaisuudesta: tietotekninen kehittäminen, lainsäädännön kehittäminen sekä organisaation ja työnkulkujen kehittäminen. Hanke eteni kertomusvuonna kaikilla kolmella osa-alueella oikeusministeriön linjausten mukaisesti ja sovitun rahoituksen puitteissa. Hanketta on toteutettu yhdessä ulosoton henkilöstön kanssa ja rakenneuudistus on ollut pysyvä aihe yhteistoimintamenettelyssä.

Lainsäädäntömuutoksia valmistellut työryhmä antoi toukokuussa 2017 toisen mietintönsä Valtakunnanvoudinvirastolle. Työryhmän tehtävänä oli valmistella rakenneuudistuksen vaatimat säännösehdotukset, jotka liittyvät ulosoton organisaatioon ja virkarakenteeseen sekä näistä johtuviin välttämättömiin ulosottomenettelyä koskeviin muutoksiin. Lausuntokierroksen jälkeen elokuussa 2017 Valtakunnanvoudinvirasto antoi esityksensä lakimuutosehdotuksista oikeusministeriölle hallituksen esityksen valmistelua varten.

Rakenneuudistuksen myötä syntyvässä yhdessä valtakunnallisessa ulosottovirastossa toimintoja keskitetään siltä osin kuin se on mahdollista. Kertomusvuonna valmisteltiin maksuliikkeen organisointi valtakunnalliseksi toiminnoksi. Maksuliikkeeseen valittiin henkilöstö ja ulosoton tietojärjestelmään toteutettiin mittavat, uuden toimintamallin edellyttämät muutokset. Valtakunnallinen maksuliiketoiminto aloitti vuoden 2018 alussa.

Vaativien tapausten laadukasta hoitoa ja asiakkaiden yhdenvertaisuutta voidaan edistää siirtymällä yhteen valtakunnalliseen ulosottovirastoon ja keskittämällä valtakunnallisesti tai alueellisesti toimintoja, jolloin myös niiden ohjaus ja ammattitaitoinen toteuttaminen ovat selkeämmin hallittavissa. Samalla tehtävien edellyttämästä ammatillisesta osaamisesta voidaan huolehtia entistä paremmin. Kertomusvuonna jatkettiin laajan ja perustäytäntöönpanon pilotointeja kahdessa virastossa sekä määriteltiin täytäntöönpanon jakamisen edellyttämiä muutoksia ulosoton tietojärjestelmään.

Vuoden 2017 aikana jatkettiin ulosoton tietojärjestelmän toimintojen siirtämistä selainpohjaiseen versioon. Alkuvuonna pääpaino oli kirjaamistoiminnon edellyttämien muutosten toteuttamisessa ja loppuvuodesta keskityttiin maksuliiketoiminnon mittavaan kehitystyöhön. Sähköisen asioinnin toteutus kilpailutettiin keväällä ja ensimmäiset uudet sähköisen asioinnin palvelut valmistuivat joulukuussa. Vuoden aikana tuotettiin sähköisen työympäristön konsepti, jossa on kuvattu ulosottohenkilöstön työskentelyn kannalta keskeisimpiä tietojärjestelmään liittyviä tarpeita sekä suunnitteluperiaatteet.

Osana rakenneuudistusta ja uutta organisaatorakennetta URA-haketoimistossa valmisteltiin esitys ulosottolaitoksen toimipaikoiksi. Valtakunnanvoudinvirasto antoi esityksen oikeusministeriölle lokakuussa 2017.

1.3. Vaikuttavuus

1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus

Ulosotto toteuttaa omalta osaltaan oikeusturvapolitiikkaa. Ulosottolaitoksen suunnittelukauden 2017 - 2020 painopistealueina ovat rakenteiden ja työmenetelmien kehittäminen sekä harmaan talouden torjunta. Yhteiskunnallisiksi tavoitteiksi on kirjattu sähköinen asiointi ja palvelujen asiakaslähtöisyys, oikeusturvan toteutuminen käytännössä, taloudellisten väärinkäytös- ja hyötymismahdollisuuksien vähentyminen sekä hyvä maksumoraali ja toimiva luottoyhteiskunta.

Sähköistä asiointia kehitetään erillisessä projektissa. Syksyn aikana on toteutettu uusista sähköisistä palveluista osuus, jossa kansalaiset voivat katsella ulosottorekisterissä olevia omia ulosottoasioitaan, niiden saldoja ja tehtyjä toimenpiteitä. Ulosoton tietojärjestelmät rakennetaan yhteensopiviksi Kansallisen palveluväylän kanssa ja sähköisissä palveluissa hyödynnetään Suomi.fi -portaalia.

Hyvin toimiva ulosottojärjestelmä varmistaa oikeusturvan toteutumisen ja ylläpitää yhteiskunnassa hyvää oikeussuojaa, oikeusvarmuutta ja yhteiskuntajärjestystä sekä ennaltaehkäisee laiminlyöntejä ja säilyttää hyvän maksumoraalin. Velkojen tehokas perintä, luottotappioiden torjunta, velkaongelmista ja ylivelkaantumisesta selviytymisen edistäminen ja kohtuulliset perimiskustannukset ovat osa oikeusturvan toteutumista. Myöhemmässä osassa toimintakertomusta (luku 1.5) olevat tuotosten ja laadunhallinnan tunnusluvut kuvaavat myös ulosottojärjestelmän toimivuutta, joka on heikentyvästä määrärahatilanteesta huolimatta pysynyt hyvällä tasolla.

Toiminnan tuloksellisuutta, tehokkuutta ja laatua on seurattu myös tarkastustoiminnan avulla. Tarkastuskertomukset sisältävät analyysin virastotason toiminnan tuloksellisuudesta, tehokkuudesta ja laadusta. Tarkastushavainnot hyödynnettiin tulostavoitteiden asettamisessa vuodelle 2018.

Ulosottolaitoksen henkilöstön valmiuksia tunnistaa ja selvittää harmaan talouden toimintaa kehitettiin kouluttamalla. Koulutuksen ja tiedottamisen ansiosta ulosoton tekemien rahanpesuilmoitusten määrä kasvoi yli kaksinkertaiseksi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Ulosoton erikoisperintätoimintaa toteutettiin taloudellisten resurssien mahdollistamassa laajuudessa. Erikoisperinnän toiminnassa testattiin ja kehitettiin uudenlaista tuloksellisuuden seurantamallia.

Ulosotto on osallistunut aktiivisesti viranomaisyhteistyöhön harmaan talouden torjunnassa. Syksyllä Valtakunnanvoudinvirasto järjesti erikoisperintähenkilöstölle sekä keskeisille viranomaisyhteistyötahoille yhteiset Erikoisperintäpäivät, joissa teemana oli rikoshyödyn poisottamisen tehostaminen. Velkaantumisongelmaan ja taloudenhallintaan liittyvää sidosryhmäyhteistyötä toteutettiin järjestämällä Suomi 100 vuotta - teemalla tapahtumia yhteistyössä talous- ja velkaneuvonnan sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Valtakunnanvoudinviraston oikeudellinen yksikkö ratkaisi kertomusvuonna 40 kantelua ja 39 hallinnollista vahingonkorvausvaatimusta. Määrältään suurimpana yksittäisenä asiana maksettiin hallinnollisen päätöksen perusteella vahingonkärsijälle korvausta 550.000 euroa. Tuomioistuinkäsittelyssä oli vuoden aikana yhdeksän vahingonkorvausvaatimusta ja oikeudenkäyntiasioihin annettiin 44 lausumaa. Lisäksi vastattiin lukuisiin kansalaiskirjeisiin ja annettiin ulosoton puhelinneuvontaa. Oikeudellisen yksikön tulostavoitteena on käsitellä kantelut laadukkaasti ja kohtuullisessa ajassa. Ratkaistujen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli 9,8 kuukautta. Vahingonkorvausasioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 8,4 kuukautta. Oikeudellinen yksikkö jatkoi tekemiensä ratkaisujen julkaisemista sisäisillä intranetsivuilla.

1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Ulosottolaitoksessa siirtotalouden tuotot ja kulut olivat noin 838 000 euroa (741 000 euroa vuonna 2016). Summa sisältää konkurssilain soveltamisesta aiheutuneita menoja, saatuja korvauksia sekä niihin liittyviä arvonlisäveroveroja.

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

Tässä luvussa kuvataan ulosottolaitoksen toiminnallista tuottavuutta ja taloudellisuutta. Konkurssiasiamiehen toimiston osalta vastaavat tiedot on käsitelty erikseen luvussa 2.

1.4.1. Toiminnan tuottavuus

Oikeusministeriön vahvistamat tulostavoitteet on esitelty pääosin luvussa 1.5.

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta kuvaavat tulostiedot ovat valtion talousarvioon sisältyviä valtakunnallisia tavoitearvoja. Näiden ja ulosottovirastojen

omien historiatietojen pohjalta on tulosneuvotteluissa sovittu kullekin virastolle omat numeeriset mittarit.

Vielä 2000-luvun vaihteessa ulosoton tuottavuus oli keskimäärin tasolla 1600 käsiteltyä asiaa / henkilötyövuosi. Ulosoton tuottavuus on kasvanut kuluneen kymmenen vuoden aikana huomattavasti. Tähän ovat syynä mm. Uljas-järjestelmän tehokas käyttö, työmenetelmien kehittyminen, henkilökunnan osaamisen kasvu ja henkilöstömäärän väheneminen samalla kun asiamäärät ulosotossa ovat kasvaneet. Kuluneen kymmenen vuoden aikana asiamäärät olivat korkeimmillaan vuosina 2012 ja 2013. Tämän jälkeen ulosoton asiamäärät ovat kuitenkin odotetustikin jonkin verran laskeneet pääsaatavasta erikseen perittyjen perintäkulujen jäätyä lainmuutoksen myötä pois. Vuosi 2017 oli ulosoton asia- ja rahamäärien kannalta poikkeuksellinen. Verohallinnon tietojärjestelmä uudistus sekä jaksotus sakkujen vireille tulossa vuonna 2016 aiheuttivat merkittävän nousun vireille tulleisiin asia- ja rahamääriin vuonna 2017. Tämä näkyy myös toimintaa kuvaavien tunnuslukujen kehityksessä.

Toiminnan tuottavuus						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Tuottavuus (käsitellyt asiat / htv)	2 416	2 447	2 647	3 103	17,2 %	26,8 %
<i>Tuottavuutta laskettaessa htv-luvussa ei ole erikoisperintää eikä puhelinpalvelua. Myös työllisyystyöntekijöiden osuus on poistettu.</i>						

Vuonna 2017 ulosoton tuottavuus oli 3103 käsiteltyä asiaa henkilötyövuotta kohden. Käsiteltyjen asioiden määrä nousi edellisvuodesta merkittävästi samalla kun henkilötyövuosien määrä laski. Tuottavuutta laskettaessa henkilötyövuosissa huomioidaan ulosottovirastojen toteutuneet henkilötyövuodet, pois lukien erikoisperinnän, puhelinpalvelun sekä työllisyysvaroin palkattujen työntekijöiden henkilötyövuodet. Tuottavuuden toteuma oli selvästi edellisvuotta ja asetettua tavoitetta korkeampi.

1.4.2. Toiminnan taloudellisuus

Ulosottovirastojen toiminnan taloudellisuutta mitataan suhteuttamalla toiminnan kustannukset vuoden aikana käsiteltyjen asioiden lukumäärään. Kustannuksissa huomioidaan ulosottovirastojen, Valtakunnanvoudinviraston sekä virastojen yhteiset menot. Vuodesta 2016 alkaen yhteisiin menoihin lasketaan myös URA-hanketoimiston toiminnasta aiheutuneet kustannukset.

Toiminnan taloudellisuus						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Taloudellisuus (€ / käsitelty asia)	37	38	37	30	-18,7 %	-19,8 %
<i>Kustannuksissa on huomioitu ulosottovirastot, Valtakunnanvoudinvirasto sekä virastojen yhteiset menot. Vuodesta 2016 alkaen yhteisiin menoihin lasketaan myös URA-hanketoimisto.</i>						

Toiminnan taloudellisuuden tavoite, 37 euroa käsiteltäviä asioita kohden, alittui selvästi vuonna 2017. Taloudellisuus (30) oli selkeästi vertailuvuosia matalammalla tasolla erityisesti käsiteltävien asioiden kasvaneen lukumäärän vuoksi. Myös toimintakustannusten lasku kokonaisuutena sekä postituskulujen siirto virastoilta yhteisiin kuluihin vaikuttivat tunnusluvun positiiviseen kehitykseen.

Toiminnan taloudellisuutta voidaan arvioida myös laskemalla perityn euron kustannus. Kustannusta laskettaessa otetaan huomioon ulosottovirastojen sekä ulosottolaitoksen yhteiset menot sisältäen URA-hanketoimiston kustannukset. Erikoisperinnän perintätulos ja kustannukset on poistettu laskelmasta.

Perityn euron kustannukset (brutto)						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Perityn euron kustannukset (brutto)	0,09	0,09	0,10	0,09	-13,5 %	-3,0 %
<i>Kustannuksissa on huomioitu ulosottovirastot ja ulosottolaitoksen yhteiset menot. Erikoisperinnän kustannukset ja perintätulos on kuitenkin poistettu laskelmasta.</i>						

Perityn euron kustannukset vuonna 2017 olivat 0,09 euroa (brutto). Tavoitteeksi oli asetettu 0,10 euroa. Ulosoton perintätulos laski edellisvuodesta 1,6 prosenttia. Samaan aikaan kuitenkin myös toiminnan kustannukset pienenevät. Tästä johtuen perityn euron kustannus oli sekä tavoitetta että viime vuoden toteumaa matalampi.

1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Ulosottoimen suoritteista perityt maksut perustuvat lakiin ulosottomaksuista (34/1995) sekä vastaavaan asetukseen (35/1995). Rahasaatavan täytäntöönpanossa ulosottomaksulajeja ovat taulukko-, myynti-, tilitys- ja käsittelymaksu. Muussa täytäntöönpanoasiassa peritään täytäntöönpanomaksu. Lisäksi pyynnöstä erikseen annetuista todistuksista ja muista toimituskirjoista peritään todistus- tai jäljennösmaksu. Ulosottomaksut määräytyvät yleensä saatavasta maksettavan rahamäärän suuruuden mukaan. Maksujen määräytymisperusteet poikkeavat siten maksuperustelain periaatteesta, jonka mukaan maksun suuruus määräytyy suoritteiden tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perusteella.

Ulosottomaksutulojen kertymä vuosina 2015 – 2017:

Ulosottomaksutulokertymä vuosina 2015 - 2017 (€)				
	2015	2016	2017	Muutos %
Kotitaloudet	49 193 364	48 861 349	49 357 434	1,0 %
Elinkeinoelämä	22 844 727	23 282 859	21 911 432	-5,9 %
Muut	6 526 742	6 606 003	6 010 960	-9,0 %
Yhteensä	78 564 833	78 750 211	77 279 827	-1,9 %

Ulosottolaitoksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuodelta 2017 toteutettiin Kieku-järjestelmästä saatujen työajan kohdennustietojen, kustannustietojen sekä Uljas-järjestelmästä saatujen raporttien avulla. Kieku-järjestelmän työajan kohdennus on ollut virastoissa käytössä 1.10.2016 lukien ja kaikkia edellytetään erittelemään työaikansa päivätasolla. Vuoden 2015 laskelma on tuotettu oikeusministeriön Tarmo-järjestelmästä.

Vuoteen 2015 verrattuna laskennassa on siirtynyt kustannuksia tukitoiminnoista erilliskustannuksiin laskennasta saatujen tietojen pohjalta. Täten kustannusvastaavuuslaskelman menojen rakenne on muuttunut. Vuoden 2016 laskelmasta lähtien postituskulujen osuus on siirretty yhteiskustannuksista erilliskustannuksiin.

Poissaolojen ja jakamattomien työkustannusten osuus on jaettu tehtyjen työtuntierittelyiden mukaisesti.

Kustannusvastaavuudeksi saatiin 125 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 118 prosenttia.

Toimintaa on tehostettu mm. sähköisellä asioinnilla, automatisoinnilla ja toimintojen uudelleen järjestelemisellä. Henkilökunnan htv-määrä on viime vuosina laskenut, sillä URA-hankkeen takia on jätetty avoimeksi tulleita virkoja osittain täyttämättä. Käsiteltäväksi tulleiden asioiden määrä ja toiminnan tuottavuus ovat vastaavasti nousseet.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty liitteessä 18.

1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Ulosottolaitoksella ei ole ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2017.

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

Tässä luvussa esitetään keskeisimmät tiedot ulosottolaitoksen tuottamista suoritteista sekä niiden lukumäärien kehityksestä. Lisäksi kuvataan ulosottolaitoksen palvelukykyä tunnuslukujen avulla. Oikeusministeriön vahvistamiin tulostavoitteisiin kuuluvat

tunnusluvuista ne, joiden kohdalla on esitetty vahvistettu tavoite. Tulostavoitteista tuottavuus ja taloudellisuus on käyty läpi luvussa 1.4.

Ulosottolaitoksen toimintaa numeroiden valossa kuvataan laajemmin virallisessa tilastojulkaisussa Ulosotto Suomessa, joka julkaistaan vuosittain maaliskuun aikana.

1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Perintätulos (milj. €)	1 090	1 071	995	1 054	5,9 %	-1,6 %
Saapuneet asiat (1000 kpl)	2 597	2 709	2 692	3 271	21,5 %	20,7 %
Käsitellyt asiat (1000 kpl)	2 746	2 641	2 721	3 173	16,6 %	20,1 %
Eri ulosottovelalliset lkm / vuosi	540 422	550 345	545 000	558 285	2,4 %	1,4 %
Uusien velallisten lkm / vuosi	164 174	171 855	168 000	173 033	3,0 %	0,7 %

Vuoteen 2015 saakka ulosoton perintätulos kasvoi vuosittain yhdeksän peräkkäisen vuoden ajan. Vuonna 2017 perintätulos oli pienestä laskusta (-1,6 %) huolimatta edelleen korkealla tasolla, 1,054 miljardia euroa. Valtiolle tästä summasta kertyi yli 400 miljoonaa euroa ja loput tilitettiin muille velkojille. Lisäksi ulosottolaitoksen käyttömaksuina perittiin valtiolle asianosaisilta noin 77,3 miljoonaa euroa. Perintätulokselle asetettu tavoite saavutettiin. Hyvää perintätuloksen tasoa selittää parhaiten ulosoton tehokkuus. Tietojen saanti on jatkuvasti kehittynyt, jolloin velallisen maksu- ja ansaintakyky pystytään selvittämään entistä nopeammin ja paremmin. Tällöin mm. toistuvaistuloja on pystytty löytämään ja ulosmittaamaan tehokkaammin. Ulosottomiesten toimittamien myyntien määrä laski hieman edellisvuodesta. Henkilöstömäärän väheneminen ja vaihtuvuus ovat jossain määrin vaikuttaneet asunto-osakkeiden ja kiinteistöjen realisointiprosessien ruuhkautumiseen.

Vireille tulevien asioiden määrään vaikuttavat taloustilanteen lisäksi erityisesti suurten velkojien, kuten Verohallinnon, perimistöimistöjen sekä pankkien toimet ja perinnän rytmitys. Verohallinnon vuoden 2016 tietojärjestelmä uudistus vaikutti merkittävästi vuonna 2017 ulosotossa vireille tulleisiin raha- ja asiamääriin, sekä tätä kautta toiminnan seurannan tunnusluvuista erityisesti keskimääräiseen käsittelyaikaan ja perinnän onnistumisprosenttiin rahamääristä. Vuonna 2016 ulosottoon tuli vireille lähes 3,3 miljoonaa asiaa, mikä oli lähes 21 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Ulosotossa käsiteltiin lähes 3,2 miljoonaa asiaa, mikä on noin 20 prosenttia edellisvuotta enemmän. Käsitellyissä asioissa estemerkintöjen määrä kasvoi.

Ulosottovelallisten määrä jatkoi edelleen kasvuaan. Vuonna 2017 ulosotossa oli yli 558 000 eri velallista, mikä oli 1,4 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuoden 2016 lopulla

Suomen kansantalous kääntyi pitkän matalasuhdanteen jälkeen nousuun. Vie kuitenkin aikansa ennen kuin talouden kohentuminen vaikuttaa ulosottovelallisten määrään. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden korkea taso heijastuu myös ulosoton velallismääriin. Uusien velallisten lukumäärä kasvoi alle prosentin edellisvuodesta. Uudella velallisella tarkoitetaan velallista, jolla ei ole ollut asioita vireillä ulosotossa vireilletuloa edeltävän vuoden aikana. Uusien velallisten osuus on tavallisesti noin kolmannes kaikista vuoden aikana ulosotossa olevista velallisista.

Erikoisperinnän keskeiset tunnusluvut						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Erikoisperinnän perintätulos (milj. €)	29	25	30	24	-20,0 %	-4,3 %
Selvitettäväksi otetut velalliset	430	269	400	317	-20,8 %	17,8 %
Käsitellyt velalliset	584	642	400	597	49,3 %	-7,0 %
Erikoisperintään käsiteltäväksi otettu euromäärä (milj. €)	148	102	90	431	378,9 %	321,3 %

Erikoisperinnässä keskitytään velallisiin, joiden varallisuuden selvittäminen ja siihen liittyvät toimenpiteet vaativat erityisen suuria työmääriä. Koska perintäprosessin eteneminen ns. normaaliperinnän puolella on oltava nopeaa, ei työläiden velallistapausten käsittely normaalin perinnän osana ole tarkoituksenmukaista. Velallisia siirtyy erikoisperintään lähinnä kahdella tavalla. Joko normaaliperinnässä havaitaan epäily runsaasti selvitystyötä aiheuttavasta velallisen väärinkäytöksestä tai tapaus tulee ilmi toisen viranomaisen, kuten poliisin tai Verohallinnon toimesta.

Erikoisperinnälle on ominaista suurikin vuosittainen vaihtelu käsiteltävien ja velkojille tilitettävien rahasaatavien määrissä. Vuonna 2017 erikoisperinnän perintätulos oli noin 24 miljoonaa euroa, mikä on noin neljä prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tavoitteesta toteuma jäi viidenneksen.

Erikoisperintään otettiin selvitettäväksi 317 velallista, mikä jäi tavoitetasosta, mutta oli selvästi enemmän kuin vuonna 2016. Käsiteltyjen velallisten määrä ylitti asetetun tavoitteen reilusti, vaikka ei yltänytkään aivan vuoden 2016 tasolle. Erikoisperintään käsiteltäväksi otettu euromäärä oli vuonna 2017 noin 431 miljoonaa euroa, mikä oli sekä tavoitteeseen että edellisvuoden toteumaan verrattuna yli nelinkertainen määrä. Vuoden 2017 tasoon vaikutti mm. yksittäinen, poikkeuksellisen suuri torjuntavakuus.

1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ulosoton palvelukykyä ja toiminnan laatua kuvaavat viralliset tulostavoitetunnusluvut ovat keskimääräinen käsittelyaika sekä asioiden ja rahamäärien perintäprosentit. Seuraavassa on kuvattu palvelukykyä ja laatua myös muiden tunnuslukujen valossa. Näitä ovat maksamalla selviytyneiden velallisten osuus eri velallisista vuoden aikana, osuus asioista ja velallisista joiden vireilläolo ulosotossa on saatu päätökseen ensimmäisen kolmen kuukauden aikana sekä vähintään kaksi vuotta vireillä olleiden velallisten osuus.

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu						
	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Toteuma 2017 / Tavoite 2017	Toteuma 2017 / Toteuma 2016
Käsittelyaika keskimäärin, kk	9,2	8,4	7,5	6,3	-16,0 %	-25,0 %
Perintäprosentti asiamäärästä ¹	47,4 %	46,5 %	45,0 %	45,0 %	±0 %-yks.	-1,5 %-yks.
Perintäprosentti rahamäärästä ¹	43,9 %	43,1 %	45,0 %	34,8 %	-10,2 %-yks.	-8,3 %-yks.
Maksamalla selviytyneet velalliset, %	39,2	37,9		40,0 %		2,1 %-yks.
Osuus asioista, vireillä max 3kk ²	50,6 %	51,9 %		51,3 %		-0,6 %-yks.
Osuus velallisista, vireillä max 3kk ²	63,3 %	64,3 %		63,6 %		-0,7 %-yks.
Osuus velallisista, vireillä 2 vuotta tai enemmän	3,8 %	3,6 %		3,5 %		-0,1 %-yks.
<i>1 Perittyjen osuus perittyjen ja varattomien asioiden / rahojen kokonaismäärästä. Rahamäärissä huomioitu virastojen ilmoittamat manuaalitulokset.</i>						
<i>2 Osuus asioista / velallisista, joiden vireilläolo on saatu päätökseen vireilletuloa seuraavan 3 kk aikana.</i>						
<i>Keskimääräinen käsittelyaika ja perintäprosentit päivitetty uusien tulostavoitteiden mukaisiksi kaikille tarkasteluvuosille.</i>						

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli vuoden 2017 alussa käyttöön otetuilla uusilla tulostavoitteilla laskettuna 6,3 kuukautta (8,4 kuukautta vuonna 2016), kun tavoitteeksi oli asetettu 7,5 kuukautta. Asetettu tavoite saavutettiin, ja kokonaisuutena käsittelyaika on laskenut selvästi edellisvuodesta. Tähän vaikutti merkittävästi vireille tulleiden ja käsiteltyjen veroasioiden suuri määrä. Suuri määrä veroasioita päättyi estetililykseen.

Perintäprosentit kuvaavat asia- ja rahamäärästä laskettuina kuinka monta prosenttia ulosottoon ja suoraan hakijoille maksaneiden velallisten osuus on ulosottoon ja suoraan hakijoille maksaneiden sekä varattomaksi todettujen velallisten yhteismäärästä. Tunnusluvut on laskettu asia- ja rahamäärien päättyneistä vireilläoloista ja ne päivitettiin vuoden 2017 alusta. Keskeinen muutos on rahamäärien perintäprosentin laskeminen korot sisältävistä rahamäärästä. Kuluneen kymmenen vuoden aikana asioista mitatut perintäprosentit ovat vaihdelleet 45 ja 53 välillä. Vuonna 2017 perintäprosentti asioista oli noin 45, mikä vastaa edellisvuoden tasoa.

Rahasaatavien perintäprosentilla mitattu toiminnan tehokkuus on kasvanut selkeästi kuluneen kymmenen vuoden ajanjaksolla. Tähän vaikuttaneita tekijöitä ovat mm. viranhaltijoiden ammattitaidon kasvu sekä tietojärjestelmien kehittyminen. Velallisen omaisuuden ja tulojen selvittäminen on tehostunut esimerkiksi pankkitiedustelujen

ansiosta. Lisäksi 1990-luvun laman aikaan syntyneet suuret velkamäärät ovat poistuneet perinnästä 2000-luvun alkuvuosina. Vuonna 2017 perintäprosentti rahasaatavista kuitenkin laski noin 35:een. Tämä johtuu valtaosin edellä mainitusta Verohallinnon vuoden 2016 tietojärjestelmä uudistuksesta, jonka vuoksi vuoden 2017 aikana vireille tulleet – ja käsitellyt - rahamäärät kasvoivat merkittävästi. Varsinainen perintätulos pysyi kuitenkin lähes vuoden 2016 tasolla. Laskennassa on huomioitu perintätulokseen kuuluvat, realisointien yhteydessä pantinhaltijoille tilitetyt varat sekä eräitä manuaalisesti tilastoituja sakkoasioita.

Toiminnan tehokkuutta ei kuitenkaan voida arvioida pelkästään perintäprosentteilla. Erityisesti raha- mutta myös asiamäärillä mitattujen saatavien perintäprosenttiin voi vaikuttaa satunnaisvaihtelu. Esimerkiksi yksittäinen, suuri vireille tullut rahasaatava voi muuttaa perintäprosenttia.

Edellä mainittuja täydentävä tunnusluku on maksamalla veloistaan selviytyneiden velallisten osuus kaikista velallisista. Vuodesta 2015 alkaen laskelmassa on huomioitu maksamalla selviytyminen vuoden aikana vain kerran. Lisäksi maksaneiden ja varattomuusesteellisten velallisten osuus on suhteutettu vuoden aikana vireillä olleiden velallisten määrään – riippumatta vireilläolojen lukumäärästä. Vuosina 2015 - 2017 38 – 40 prosenttia kyseisenä vuonna ulosotossa olleista velallisista selvisi veloistaan maksamalla.

Ulosoton laadusta kertoo myös toiminnan etupainotteisuus, jota kuvaavat ne osuudet asioista ja velallisista, joiden vireilläolo on saatu päätöksen ensimmäisen kolmen kuukauden aikana. Molemmat tunnusluvut laskivat hieman vuodesta 2016 vuoteen 2016, mutta pysyivät kuitenkin edelleen hyvällä tasolla. Asioiden vireilläoloista 51 ja velallisten vireilläoloista 64 prosenttia saatiin päätökseen kolmen kuukauden kuluessa vireilletulosta. Vähintään kaksi vuotta ulosotossa yhtäjaksoisesti olleiden velallisten osuus laski hieman vuoden 2016 3,6 prosentista vuoden 2017 3,5 prosenttiin.

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Ulosottolaitoksen henkilömäärä väheni vuonna 2017 37 henkilöllä ja henkilötyövuosia oli 48 vähemmän kuin vuonna 2016. Rakenneuudistuksen edellyttämiin henkilöstörakenteen muutoksiin valmistauduttiin siten, että avautuneita virkoja jätettiin täyttämättä ja tehtiin välttämättömät nimitykset lähes poikkeuksetta määräajaksi enintään vuoden 2018 loppuun asti. Määräaikaisten viranhaltijoiden määrä on siitä syystä kasvanut edellisestä kertomusvuodesta 75 henkilöllä.

VMBaron vuotuisen työtyytyväisyyskyselyn mukaan työtyytyväisyysindeksi oli pysynyt edellisen vuoden tasolla arvossa 3,5.

Vuonna 2017 järjestettyjen koulutusten painopistealueina oli edelleen ulosoton rakenneuudistukseen liittyviin muutoksiin valmistautuminen sekä toimintaa yhtenäistävä koulutus.

Esimiesten koulutuksissa keskityttiin rakenneuudistuksen lisäksi esimiehen keinoihin työkykyongelmien havaitsemiseen ja niihin puuttumiseen. Vuonna 2016 aloitettua, koko henkilöstön työhyvinvoinnin lisäämiseen tähtäävää muutosvalmennusta jatkettiin alueellisina (10) tilaisuuksina.

Vuoden 2017 aikana eri henkilöstöryhmiä koulutettiin kohdennetusti mm. teemapäivillä sekä alueellisesti toimivan vastuuhenkilöverkoston toimesta erillisissä tilaisuuksissa. Toimintavuonna järjestettiin koko henkilöstölle tarkoitettu tietoturvakoulutus verkkokurssina. Ruotsinkieliset koulutuspäivät järjestettiin syksyllä 2017.

Ulosottohenkilöstön erikoistumista ja vaativan perinnän osaamista edistettiin yritysperinnän ja ERP-henkilöstön koulutuksilla. Uuden toimintamallin tukemiseksi maksuliikkeen tehtäviin valitut henkilöt koulutettiin erikseen.

Vuoden 2017 aikana Valtakunnanvoudinvirasto järjesti 16 valtakunnallista koulutustilaisuutta (yhteensä 43 koulutuspäivää). Näissä tilaisuuksissa oli yhteensä 1258 osallistujaa ja niihin kuului 1884 henkilötyöpäivää. Näiden lisäksi henkilöstö osallistui myös virastojen omiin koulutustilaisuuksiin ja ulosoton ulkopuolisiin koulutustilaisuuksiin. Valtakunnanvoudinvirasto järjesti ulosoton koulutusta myös sidosryhmille.

Ulosottolaitoksessa toimii koulutuksen yhteistyöryhmä, jossa on jäseniä Valtakunnanvoudinvirastosta ja ulosottovirastoista. Valtakunnanvoudinvirasto on nimennyt edustajat Oikeushallinnon alan ICT-koulutustyöryhmään sekä Oikeushallinnon, syyttäjälaitoksen ja ulosoton koulutustoiminnan yhteistyöverkoston.

Tiedot kirjanpitoyksikön henkisten voimavarojen hallinnasta ja kehittymisestä ovat liitteessä 19.

2. Konkurssiasiamiehen toimisto

2.1. Johdon katsaus

Konkurssiasiamiehen toimiston vuotta 2017 leimasivat perusvalvontatehtävien ohella sisäinen kehittämistyö ja toimintaympäristöön vaikuttaminen. Konkurssipesien hallinnon ja yrityssaneerausmenettelyjen valvonnassa vuosi oli vilkas ja tuloksellinen. Myönteinen talouden kehitys, alhainen korkotaso ja taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyminen ovat edesauttaneet yritystoiminnan kannattavuutta, mikä puolestaan on vähentänyt uusia maksukyvyttömyysmenettelyjä.

Konkurssien määrän väheneminen on jatkunut nyt vuodesta 2013 lähtien, ja hakemusten määrä oli vuonna 2017 alimmalla tasollaan 1990-luvun alusta lähtien tarkasteltuna. Konkurssihakemuksia tehtiin vuonna 2017 yhteensä 2 160 kappaletta, mikä on 10,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Olemme palanneet finanssikriisiä edeltävälle tasolle ja alittaneet jo vuoden 2007 määrän, joka oli 2 454 hakemusta. Vuoden 2017 konkurssihakemuksista 1 577 kpl johti menettelyn aloittamiseen. Aloitettujen konkurssien määrä väheni edellisvuodesta 13,0 prosenttia.

Yrityssaneeraushakemusten määrä oli vuonna 2017 yhteensä 427, mikä on 3,0 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Aloitettujen saneerausmenettelyjen määrä oli 297 eli käytännössä edellisen vuoden tasolla. Saneerausmenettelyjen valvontaa on tehostettu perustamalla toimiston sisäinen yrityssaneerausryhmä.

Valvontatyössä vuoden 2017 yhtenä painopisteenä oli selvittää syitä konkurssimenettelyjen pitkittymiseen. Kosti-asianhallintajärjestelmän tiedot ja lisäselvittelyt osoittivat, että menettelyn pitkittyneelle kestolle oli valtaosassa tapauksista hyväksyttävä peruste, kuten rikos- tai siviiliprosessin jatkuminen. Osalle viivästyksistä ei kuitenkaan löytynyt perusteita. Pesänhoitajien kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen merkittävä määrä em. konkurssimenettelyistä on saatu päätettyä, ja voidaan arvioida, että pesänhoitajat ovat tehostaneet menettelytapojaan. Tätä johtopäätöstä tukee myös tuomioistuimilta saatu palaute.

Konkurssiasiamiehen toimistossa on toimintavuoden aikana kehitetty perusvalvontatyöhön liittyviä prosesseja ja vahvistettu sisäiset ohjeet julkisselvitysmenettelyyn ja asiantuntijapalveluiden, kuten erityistarkastusten hankintaan. Kosti-järjestelmään on valmisteltu muutoksia muun muassa kesäkuussa 2018 yleisessä verkossa avattavan uuden maksukyvyttömyysrekisterin ja muiden uudistusten johdosta samalla kun yleistä kehitystyötä on jatkettu. Erityistä huomiota on kiinnitetty viranomaistoiminnan julkisuuteen liittyviin kysymyksiin, joista järjestettiin toimiston sisäinen koulutustilaisuus.

Vuonna 2017 kansainvälinen yhteistyö oli vilkasta. Muiden maiden kiinnostus Suomen järjestelmää kohtaan on juontanut osaltaan juurensa World Bankin Doing Business -

vertailusta, jossa Suomen insolvenssijärjestelmä arvioitiin vuonna 2017 parhaaksi 190 maan joukosta. Vieraita ja vierailukutsuja on tullut Pohjoismaista, Virosta, Latviasta, Liettuasta ja Makedoniasta.

Konkurssiasiaian neuvottelukunta on vuonna 2017 uudistanut viittä eri suositusta, joista käytännössä merkittävin on uudelleenlaadittu pesänhoitajan palkkiota koskeva suositus. Syksyllä aloitettiin yhdessä Asianajajaliiton paikallisosastojen kanssa valtakunnallinen koulutuskiertä kuudessa kaupungissa erityisesti palkkiosuosituksen läpikäymiseksi ja muutoinkin vuorovaikutuksen lisäämiseksi pesänhoitajien ja selvittäjien kanssa.

Konkurssiasiamies on toiminut jäsenenä oikeusministeriön konkurssityöryhmässä, jonka ehdotusten tavoitteena on muun muassa yksinkertaistaa konkurssimenettelyä ja selkeyttää ympäristövastuiden käsittelemistä konkurssissa. Toimiston kannalta erittäin merkittäviä ovat myös ehdotukset Kosti-järjestelmän lakisääteistämisestä ja aiempaa tehokkaammasta hyödyntämisestä valvontatoiminnassa. Uudistunut ja ajan tasalla oleva lainsäädäntö takaa myös valvontatyölle entistä paremmat edellytykset.

Konkurssiasiamiehen toimiston yhteiskunnallisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen on kaikkiaan edennyt suunnitellusti, ja tulosneuvottelussa vuodelle 2017 asetetut keskeiset tavoitteet saavutettiin.

2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja tehokkuus

Konkurssiasiamiehen toimiston menot ovat kehittyneet seuraavasti:

KAM: Toimintamenot 2013 - 2017 (1000 €)					
	2013	2014	2015	2016	2017
Palkat	790	820	862	868	828
Muut menot	984	1 096	1 014	1 045	903
Yhteensä	1 774	1 916	1 876	1 913	1 731
Tulot	-112	-195	-140	-277	-221
Menot (netto)	1 662	1 721	1 736	1 636	1 510

Huom: Vuoden 2017 tuloihin sisältyy Rahoitusvakausvirastolta peritty vuokraosuus 13t€

Toimiston toimintamäärärahat vuodelle 2017 olivat 1 714 000 euroa. Toteutuneet menot olivat 1 509 678 euroa, joten budjetti alitettiin 204 322 eurolla. Alitus johtui pääosin siitä, että erityistarkastuksiin käytettiin budjetoitua vähemmän varoja ja samalla saatiin kuitenkin perittyä konkurssipesiltä valtiolle takaisin ennakoitua enemmän erityistarkastuskustannuksia.

Tulosopimuksessa toiminnalliselle tuloksellisuudelle asetettiin kolme keskeistä tavoitetta:

- toimiston toiminta on tehokasta ja tuloksellista
- hyvä pesänhoito- ja yrityssaneeraustapa toteutuu käytännössä ja
- tietojärjestelmät ovat käyttäjäystävällisiä ja tukevat toimintaa

Toimiston työprosessien kehittämistä jatkettiin vahvistamalla 22.8.2017 ohje julkis-selvitysmenettelystä ja 22.12.2017 ohje asiantuntijapalveluiden hankinnasta. Yhtenäiset prosessit tulevat entisestään tehostamaan valvontatyötä.

Vuonna 2017 tuli vireille yhteensä 95 toimenpide- ja lausumapyyntöä tai muuta valvonta-asiaa. Vastauksia ja lausumia annettiin 96, ja vireillä oli vuoden vaihteessa 37 asiaa. Konkurssiasiamies antoi pesähoitajien toiminnasta tehtyihin toimenpide-pyyntöihin 21 vastausta keskimääräisen käsittelyajan ollessa 3,6 kuukautta, mikä alittaa selvästi tavoitteeksi asetetun kuuden kuukauden enimmäisajan.

Konkurssiasiamiehen hakemuksesta tuomioistuin vapautti vuonna 2017 kaksi pesähoitajaa tehtävistään esteellisyyden perusteella. Tuomioistuimissa on edelleen vireillä kolme hakemusta pesähoitajan palkkion alentamiseksi. Konkurssiasiamies antoi tuomioistuimille yhteensä 59 lausuntoa, joista valtaosassa oli kyse pesähoitajan palkkion määrästä konkurssin rautessa.

Konkurssiasiamies teki toimintavuonna Suomen Asianajajaliiton Valvontalautakunnalle viisi ilmoitusta pesähoitajien menettelyn johdosta. Ilmoituksista kolme koski asianajajaa ja kaksi ns. lupalakimiestä. Yksi ilmoituksista johti varoitukseen ja toinen yhteisessä seuraamusharkinnassa muun asian kanssa asianajajan erottamiseen liiton jäsenyydestä. Valvontalautakunnassa on edelleen vireillä viisi konkurssiasiamiehen ilmoitukseen perustuvaa asiaa.

Konkurssiasiain neuvottelukunta vahvisti 20.3.2017 pesähoitajien palkkiota koskevan suosituksen, jossa kiinnitettiin erityistä huomiota tehtävien ulkoistamiseen ja sen vaikutukseen palkkioihin. Myös neljään muuhun suositukseen tehtiin päivityksiä, jotka liittyivät pääosin uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen mukanaan tuomiin muutoksiin.

Kesäkuussa 2017 otettiin käyttöön Kosti-tiedonhallintajärjestelmän kehitysversio, ja syksystä lähtien on valmisteltu kesäkuusta 2018 sovellettavan kansallisen maksukyvyttömyysrekisterin edellyttämiä muutoksia järjestelmään sekä kehitetty muita päivitystä vaativia ominaisuuksia.

2.3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus, tuotokset ja laadunhallinta

Konkurssien ja yrityssaneerausten määrä on kehittynyt seuraavasti:

KAM: Konkurssit 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Hakemukset	3 131	2 954	2 574	2 408	2 160
Asetettu	2 245	2 182	1 933	1 812	1 577
Peruuntunut	82	75	58	50	37
Rauennut	1 222	1 396	1 424	1 163	1 130
Loppukokous	589	688	694	669	627
Vireillä	3 720	3 678	3 415	3 256	2 966

KAM: Yrityssaneeraukset 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Hakemukset	571	511	494	440	427
Aloitettu	382	343	329	295	297
Lakannut	159	147	153	128	104
Ohjelma vahvistettu	183	222	185	183	162

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on, että taloudellisten väärinkäytösten tekemis- ja hyötymismahdollisuudet ovat vähentyneet. Välineinä ovat julkisselvitykset sekä velallisen ja konkurssipesien toiminnan erityistarkastusten toteuttaminen.

KAM: Julkisselvitykset 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Aloitettu	92	62	59	59	62
Lopputilitys	39	38	58	49	53
Vireillä kpl	440	464	465	475	484

Vuonna 2017 aloitettiin 62 uutta julkisselvitystä, mikä vastaa asetettua tavoitetta ja viime vuosina toteutunutta määrää. Vireillä on 484 julkisselvitystä, mikä on 16,3 prosenttia kaikista vireillä olevista konkurseista.

KAM: Velallisen ja konkurssipesän hallinnon tarkastukset 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Velallinen	85	70	62	60	57
Kirjanpito	27	26	17	27	25
Konkurssipesä	12	24	36	32	27
Yhteensä kpl	124	120	115	119	109

Velallisen toiminnan erityistarkastuksia ja kirjanpidon loppuun saattamisia tehtiin 82 kpl ja konkurssipesien hallinnon tarkastuksia 27 kpl. Tarkastuspäätöksiä tehtiin yhteensä 109 kpl, mikä lähes vastaa asetettua 110 tarkastuksen tavoitetta.

Osana harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelmaa on kehitetty uusi toimintamalli erityistarkastuksiin konkurssirikosasioissa. Merkittävimmissä rikosasioissa prosessia tehostetaan eri tahojen yhteistyöpalaverilla, jolloin myös mahdollisuudet nopeaan takavarikkoon paranevat.

Konkurssipesien hallinnon tarkastusten johdosta annetuissa kannanotoissa on arvioitu konkurssilain ja hyvän pesänhoitotavan noudattamista, kiinnitetty pesänhoitajien huomiota havaittuihin epäkohtiin sekä ryhdytty tarvittaessa muihin valvonnallisiin toimenpiteisiin.

2.4. Talous- ja tilinpäätösanalyysi

Konkurssiasiamiehen toimisto kuuluu kirjanpidollisesti ulosottolaitoksen kirjanpito-yksikköön, joka yhdessä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kanssa tuottaa toimistolle palveluja.

Kieku-järjestelmästä saatavia taloushallinnon raportteja on hyödynnetty sekä menojen että erityistarkastus- ja julkisselvityskulujen takaisinperinnän seurannassa.

KAM: Erityistarkastusten kustannukset 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Kulut brutto 1 000 €	769	904	801	851	721
Takaisinperintä	112	192	138	192	206
Kulut netto alv 0 %	657	712	663	659	515
Perintä %	14,6	21,2	17,2	22,6	28,6

Erityistarkastusmenoihin on budjetoitu 800 000 euroa, ja ne muodostavat pääosan toimiston muut palvelut –menoista. Takaisinperintätavoitteeksi on budjetoitu 130 000 euroa, joten erityistarkastusten nettobudjetti on 670 000 euroa.

Erityistarkastusmenot olivat vuonna 2017 yhteensä 721 221 euroa, ja konkurssipesiltä saatiin perittyä kustannuksista takaisin 206 403 euroa. Tarkastusten nettokustannukset 514 817 euroa alittivat budjetoidun määrän 155 183 eurolla, mikä johtui paitsi tarkastusmäärien laskusta myös toimeksiantojen kilpailuttamisesta.

Konkurssiasiamiehen toimiston toimintamäärärahat vuodelle 2017 olivat 1 714 000 euroa. Toteutuneet kokonaismenot olivat 1 509 678 euroa, joten budjetti alitettiin peräti 204 322 eurolla, mistä pääosa johtui edellä todetulla tavalla erityistarkastus-menojen vähenemisestä. Momentin keskitetyksi maksettavat menot on huomioitu ulosottolaitoksen tulossopimuksessa.

Konkurssipesät tilittivät vuonna 2017 konkurssilain 19 luvun 9 §:n nojalla valtiolle ns. vähäisinä varoina yhteensä 78 873 euroa, mitä määrää ei ole budjetoitu tuloksi.

KAM: Julkisselvitysten kustannukset 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Kulut brutto 1 000 €	418	607	597	693	955
Takaisinperintä	65	17	99	60	120
Kulut netto alv 0 %	353	590	498	633	835
Velkojille 1 000 €	786	292	806	833	847
<i>Huom: Julkisselvityskuluihin ja takaisinperintään sisältyy arvonlisävero v. 2017</i>					

Julkisselvitysten kustannukset eivät sisälly toimiston määrärahoihin, vaan ne maksetaan erillisestä 820 000 euron arviomäärärahasta, johon kirjaustavan muutoksen johdosta sisältyy arvonlisävero. Kustannuksia maksettiin kaikkiaan 955 418 euroa. Kustannukset painoutuivat joulukuulle 2017, ja kulut ylittivät arviomäärärahan 135 418 eurolla. Toisaalta konkurssipesiltä pystyttiin perimään aiemmin maksettuja julkisselvityskuluja takaisin yhteensä 120 195 euroa, jolloin nettokustannukset jäivät 835 222 euroon.

Julkisselvitysmenojen kuluseurannassa esiin tulleiden puutteiden johdosta laskujen maksatuksen prosessi on käyty läpi ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön kanssa ja seurantaraportointia kehitetään siten, ettei vastaavaa arviomäärärahan ylitystä pääse jatkossa tapahtumaan. Arviomäärärahan korotustarvetta tullaan käsittelemään myös erikseen.

2.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Työtyytyväisyyskysely VMBaro toteutettiin toukokuussa 2017. Työtyytyväisyys oli laskenut hieman edelliseen vuoteen verrattuna (3,22 > 3,17). Kyselyn tulokset on käsitelty yhdessä ja keskeisiksi kehittämistä vaativiksi osa-alueiksi on sovittu strategian päivittäminen, työn organisointi, johtaminen ja asiantuntijoiden tukeminen sekä innostavuuden, oppimisen ja uudistumisen parantaminen.

Henkilöstö on osallistunut vuoden aikana useisiin toimialan koulutustilaisuuksiin. Englannin kielen koulutusta on myös jatkettu halukkaille. Henkilöstölle on järjestetty kesällä ja jouluna lounastilaisuus. Perinteinen työhyvinvointipäivä järjestettiin syyskuussa Vierumäellä.

Vuonna 2017 toimiston henkilökuntaan on kuulunut konkurssiasiamies, toimistopäällikkö, kuusi konkurssiylitarkastajaa, osastosihteeri ja toimistosihteeri. Konkurssi-ylitarkastajista yksi on virkavapaalla 80 prosenttisesti 31.3.2018 saakka. Toimiston palveluksessa oli kesäkauden aikana myös kaksi korkeakouluharjoittelijaa.

2.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Konkurssiasiamiehen toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu valtiovarain controller-toiminnon laatimaa suppeaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehikkoa soveltaen.

Sisäisen valvonnan arvioidaan toimivan konkurssiasiamiehen toimiston toiminnan laajuuteen ja laatuun sekä riskeihin nähden asianmukaisesti.

Julkisselvitysmenojen kuluseurannassa esiin tulleiden puutteiden johdosta laskujen maksatuksen seurantaraportointia kehitetään edelleen.

3. Tilinpäätösanalyysi

Ulosottolaitos muodostui omaksi kirjanpitoyksiköksi 1.10.2016 samaan aikaan Kieku-järjestelmän käyttöönoton kanssa. Aiemmin sekä ulosotto että konkurssiasiamiehen toimisto kuuluivat oikeusministeriön kirjanpitoyksikköön.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen liittyvät lisätiedot ja liitteet on kuvattu luvussa 7.

3.1. Rahoituksen rakenne

Ulosottolaitoksen talousarviolille 25.20.01 myönnettiin vuodelle 2017 määrärahaa yhteensä 103 271 000 (110 100 000) euroa vuonna 2016. Määrärahaan sisältyi 2 899 000 euroa valtiovarainministeriön myöntämää rahoitusta URA-ICT -hanketta varten sekä 1 300 000 euroa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan varattua määrärahaa. Vähennyksenä määrärahoihin tuli kilpailukykyratkaisusta (kiky) johtuvat lomarahojen alentaminen (1,15 miljoonaa euroa), työajan pidentäminen (0,9 miljoonaa euroa) sekä palkkojen sivukulujen alentaminen (0,8 miljoonaa euroa). Näiden lisäksi toimintamenojen tuottavuussäästöstä, palkkaliukumasäästöstä ja hallitusohjelman mukaisesta toimintameno säästöstä tuli mm. 1,6 miljoonan euron säästövelvoitteet vuoden 2017 määrärahoihin.

Ulosottolaitoksella on ollut käyttöoikeus muutamiin oikeusministeriön arviomäärärahatileihin. 25.01.20.3 talousarviolille (muut erityismenot) kirjataan ulosottolaitoksen maksettavista vahingonkorvauksista aiheutuneet menot, joita vuonna 2017 oli kaikkiaan 639 277 (98 290) euroa. Talousarviolille 25.10.50.5 (konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot) kertyi Konkurssiasiamiehen toimistolle käyttöä kaikkiaan 955 418 (770 592) euroa. Tälle arviomäärärahatilille oli varattu 820 000 euroa, joten ylitykseksi muodostui 135 418 euroa.

Ulosottolaitos sai Valtiovarainministeriöltä koulutuskorvauksena talousarviolille 28.60.12 (Osaamisen kehittäminen) yhteensä 50 772 euroa.

Työvoimavaroin palkattujen talousarviolilla 32.30.51.07 käytettiin yhteensä 44 837 (82 474) euroa. Lisäksi talousarviolilta 33.20.50.01 käytettiin 7 109 euroa, 3 879 euroa 33.20.51.01:ltä, 5 716 euroa 33.20.52.01:ltä valtionhallinnon palkkatuetuun työhön.

Ulosottolaitoksella oli vuonna 2017 edellisiltä vuosilta kertyneitä siirtyneitä määrärahoja yhteensä 20,9 miljoonaa euroa (11,6 miljoonaa euroa vuonna 2016).

Arvonlisäveromenoja maksettiin kaikkiaan 3,0 (3,4) miljoonaa vuonna 2016) talousarviolilta 25.01.29.

Arvonlisäverotuottoja kirjattiin 316 euroa.

Ulosottomaksuille vuoden 2017 talousarviossa esitetty arvio oli 73,0 miljoonaa euroa ja niitä kertyi kaikkiaan 77,3 miljoonaa euroa.

Talousarviolille 12.25.10 (tuomioistuintulot) ei kertynyt vuonna 2017 saldoa, kun kyseisen talousarviotilin tuotot nettobudjetoitiin ulosottolaitoksen momentille 25.20.01. Oikeusministeriön hallinnonalan muihin tuloihin talousarviolille 12.25.99 kertyi 271 406 (233 765) euroa ja muihin sekalaisiin tuloihin 66 750 (53 823) euroa talousarviolille 12.39.10.

3.2. Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2017 ulosottolaitoksen muille tuloarviotileille kirjattavat kokonaistulot olivat yhteensä 77,6 (79,1) miljoonaa euroa. Ulosottomaksujen osuus oli 77,3 (78,7) miljoonaa euroa ja vähennystä tuloissa oli 1,4 miljoonaa euroa ja 1,9 % verrattuna edelliseen vuoteen. Muiden tulojen osuus oli 0,3 (0,4) miljoonaa euroa.

Ulosottomaksutulojen osuus oli 95,4 (90,9) prosenttia ulosottovirastojen menoista ja 7,3 (7,4) prosenttia peritystä euromäärästä.

Ulosottolaitoksen menoarviotileille (pl. arviomäärärahatilit) kirjattiin menoja 97,0 (100,8) miljoonaa euroa. Käytettävissä oli aiemmilta vuosilta siirtyneiden määrärahojen kanssa 124,3 (121,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2017 tilikaudelta siirtyväksi määrärahaksi ulosottolaitokselta jäi 6,3 (9,4) miljoonaa euroa. Yhteensä ulosottolaitoksen siirtyvät määrärahat olivat vuoden vaihteessa 27,3 (20,9) miljoonaa euroa. Tästä summasta URA-hankerahoituksen siirtyvän rahoituksen osuus oli kaikkiaan 8,5 (4,9) miljoonaa euroa.

Ulosottovirastojen toimintamenot vuonna 2017 olivat 81,0 (86,6) miljoonaa euroa. Menojen vähenemiseen vaikuttivat mm. avoimeksi tulleiden virkojen täyttämättä jättäminen, henkilösivukulujen pieneneminen, lomarahojen leikkaukset, palvelujen ostojen sekä matkustus- ja vuokramenojen väheneminen.

Ulosoton yhteisellä toimintayksiköllä tietohallinto- sekä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon menot, postimaksut sekä muut keskitetysti maksetut menot olivat noin 9,3 (8,5) miljoonaa euroa. Lisäyksenä yhteisiin menoihin tuli postimaksut. Postin kanssa tehtiin sopimus ja kaikki tällä yhteisellä sopimusnumerolla lähetetyt postimaksut menivät yhteisen yksikön määrärahoista.

Valtakunnanvoudinviraston toimintamenot olivat vuonna 2017 2,7 (2,2) miljoonaa euroa. Menojen kasvuun vaikutti keskitetysti henkilöhallintoasioita hoitavien (hehättiin) henkilöiden siirtyminen Valtakunnanvoudinviraston henkilöiksi.

URA-hankkeeseen käytettiin vuonna 2017 2,5 (1,7) miljoonaa euroa. Suurimmat kustannuserät muodostivat ict-menot 1,9 (0,8) miljoonaa euroa ja henkilökunnan palkat 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

Konkurssiasiamiehen toimiston toimintamäärärahojen käyttö oli 1,5 miljoonaa euroa kun se edellisellä vuonna oli 1,6 miljoonaa euroa.

Julkisselvitysten kustannukset maksetaan erillisestä 820 000 euron arviomäärärahasta, johon kirjaustavan muutoksen johdosta sisältyy arvonnäkövero. Kustannuksia maksettiin vuonna 2017 kaikkiaan 955 418 euroa. Kustannukset painottuivat joulukuulle 2017 ja kulut ylittivät arviomäärärahan 135 418 eurolla.

3.3. Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat kaikkiaan 77,8 (79,4) miljoonaa euroa. Suurimman osan tuotoista muodostivat maksullisen toiminnan tuotot, joiden määrä oli kaikkiaan 77,3 (78,8) miljoonaa euroa. Muita toiminnan tuottoja kertyi mm. yhteistoiminnan korvauksista valtion virastoilta ja laitoksilta sekä konkurssipesien hallinnon valvonnasta tarkastuskustannusten korvauksina.

Ulosottolaitoksen toiminnan kuluista henkilöstökulut olivat suurin kuluerä 77,5 (77,4) prosentin osuudellaan. Palvelujen ostojen osuus oli 14,8 (13,3) prosenttia ja vuokrien 7,4 (7,3) prosenttia. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osuus oli 1,1 (1) prosenttia. Muiden kulujen osuus oli 1(1) prosenttia. Valmistus omaan käyttöön (Uljasjärjestelmän ict-kehittäminen) vähensi 1,8 prosenttia toiminnan kuluja.

Henkilöstökulujen osuus oli 74,7 (76,9) miljoonaa euroa. Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat, palkkiot, lomapalkkavelan muutos sekä henkilösivukulut. Lomapalkkavelka kasvoi 0,7 (vähäni 1,5) miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ilman sivukuluja.

Palvelujen ostoihin sisältyy mm. posti-, puhelin- ja tietoliikenne-, ict-, talous- ja henkilöstöpalveluja sekä työterveyshuollon palveluja, kiinteistö-, ravitsemis- ja sekä muita asiantuntijapalveluita. Palvelujen ostoihin käytettiin kaikkiaan vuonna 2017 14,3 (13,2) miljoonaa euroa. Nousu johtui pääosin ict-palvelujen ostojen kasvusta.

Vuokrien osuus kirjanpitoyksikön kuluista oli 7,1 (7,3) miljoonaa euroa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin kului 1,0 (0,9) miljoonaa euroa. Tähän ryhmään kuuluu myös lämmitykseen, sähkөөn ja veteen liittyvät maksut, joita oli yhteensä noin 228 250 (250 347) eurolla. Loput hankinnat liittyivät toimistotarvikkeisiin, vähäisiin koneisiin ja kalusteisiin sekä aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin.

Poistojen määrä oli 85 938 (85 506) euroa vuonna 2017. Suurin osa poistoista kohdistui ict-järjestelmien poistoihin. Lisäksi poistoja tehtiin koneista ja kalusteista.

Sisäiset kulut ovat yhteistoiminnan kustannusten korvauksia valtion virastoilta ja laitoksilta ja niitä kertyi kaikkiaan 75 235 (23 524) euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät korot euromääräisistä veloista ja muita rahoituskuluja. Kaikkiaan tällaisia kuluja oli 11 927 (12 906) euroa.

Satunnaisia tuottoja kertyi mm. vahinkovakuutuskorvauksista ja muista tuotoista kaikkiaan 19 321 (6 880) euroa. Satunnaiset kulut muodostuvat talousarviolille 25.01.20.3 kirjattavista vahingonkorvauksista ja muista maksetuista korvauksista. Niitä oli vuonna 2017 yhteensä 626 684 (85 804) euroa. Suuri muutos johtui yhdestä isosta vahingonkorvauksesta (550 000 euroa).

Siirtotalouden tuotot ja kulut olivat 837 910 (741 279) euroa. Summa pitää sisällään konkurssilain soveltamisesta aiheutuneita menoja, saatuja korvauksia sekä niihin liittyviä arvonlisäveroja.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista sisältää 316 (532) euron arvosta perittyjä arvonlisäveroja ja 3,04 (3,36) miljoonalla eurolla suoritettuja arvonlisäveroja.

Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön kulujäämä oli kertomusvuonna 23 (24,1) miljoonaa euroa tuottoja suurempi.

3.4. Tase

Ulosottolaitoksen taseen loppusumma oli 97,8 (104,5) miljoonaa euroa.

Vastaavaa puolella taseessa on käyttö- ja pitkäaikaisiin sijoituksiin sekä rahoitusomaisuuteen liittyviä eriä. Vaihto-omaisuutta ei ulosottolaitoksella ole.

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten yhteismäärä oli 1 864 759 (220 573) euroa, josta kalusteiden osuus oli 81 422 (88 245) euroa ja itse teetetyt ICT-ohjelmiston osuus 1 717 174 euroa. Muut pitkävaikutteiset menot olivat 66 164 (132 328) euroa.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli vuoden lopussa 2 394 370 (2 354 399) euroa, josta myyntisaamisia oli 7 150 (8 481) euroa, siirtosaamisia 725 717 (778 356) euroa ja 1 661 503 (1 567 562) euroa muita lyhytaikaisia saamisia.

Rahoissa, pankkisaamisissa ja muissa rahoitusvaroissa oli vuoden lopussa kirjanpitoyksikön tulotileillä -27,28 (-3) euron saldo, joka muodostui vuoden vaihtuessa saldoksi jääneistä pankkipalvelumaksuista. Muissa rahoissa ja pankkisaamisissa oli ulosoton vieraitten varojen erillisillä ulosottovarojen pankkitileillä olevat varat yhteissummaltaan 93 492 018 (101 951 130) euroa.

Vastattavaa puolella taseessa on valtion omaan pääomaan ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan liittyviä eriä, joita ovat mm. valtion hoitoon jätettyjä vieraita pääomia, ostovelkoja, kirjanpitoyksiköiden välisiä tilityksiä, edelleen tilitettäviä eriä sekä siirtovelkoja. Ostovelat olivat vuoden 2017 lopussa yhteensä 4 576 227 (3 522 590) euroa. Kaikkiaan vieraan pääoman määrä oli 115 508 107 (122 252 963) euroa. Muiden siirtovelkojen osuus sisältäen lomapalkkavelan oli 12 431 860 (11 869 845) euroa.

4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan järjestämisestä, sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä ulosottolaitoksessa vastaa Valtakunnanvoudinvirasto sekä ulosottovirastojen johtomien virastojensa osalta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa ja edistää omalta osaltaan toiminnan ja talouden laillisuutta, tuloksellisuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointi ulosottolaitoksessa vuodelta 2017 on toteutettu tulosohjauksen yhteydessä tehdyn valtakunnallisen ja virastokohtaisen riskiarvion ja vuositarkastuksiin perustuvien tarkastushavaintojen sekä muutoin toiminnan yhteydessä tulleiden havaintojen perusteella. Havainnoista on raportoitu virastokohtaisten tarkastuskertomuksien lisäksi virastojen johdolle tulosneuvottelujen yhteisessä osuudessa sekä virastokohtaisesti pidetyissä tulosneuvottelutilaisuuksissa.

Ulosoton rakenneuudistuksen etenemisen osalta on keskeistä, että sen perustana oleva lakipaketti etenee aikataulussaan, koska sillä on riippuvuuksia muuhun rakenneuudistushankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lakipaketti ei ole valmistunut hankesuunnitelman tavoitteen mukaisessa aikataulussa. Rakenneuudistushankkeessa tehtävissä organisatorisissa ja työn sisällöllisissä ratkaisuissa ja niiden suunnittelussa huomioidaan myös toimiin liittyviä riskejä. Muun muassa toimintojen pilotointia on tehty huomattavan paljon lähes koko toimintoketjun kattavasti. Sähköisen asiointipalvelun kehittäminen ja käyttöönotto edistää velallisten ja hakijoiden käytettävissä olevia palveluita ja helpottaa omalta osaltaan ulosottotoiminnan resursointipaineita. Raportointivälineiden ja raporttien sisältö on kokonaisvaltaisen tarkastelun kohteena ja siltä osin toteutetaan kattavaa pakettia johtamisen apuvälineeksi ja jolla on merkitystä mahdollisten toimintariskien ennakkolisessä havainnoinnissa.

Tietotekniikan hyödyntämisellä on suuri merkitys ulosottolaitoksen toiminnassa ja sen merkitys on kasvamassa entisestään rakenneuudistuksen edetessä. Tältä osin suunnittelua tehtäessä varmistetaan hyvä ja käyttäjäystävällinen toiminnallisuus sekä järjestelmien tietoturvan sekä tietosuojan riittävä taso. Tietoteknisessä kehittämisessä ja uudistuksissa on varmistettava myös kustannusriskien hallinta. Tietoteknisen henkilökunnan saatavuus on osoittautunut rajalliseksi ja tämä aiheuttaa

hankeaikatauluun paineita. Tietojärjestelmien kehittämiseen on haettu osaamista hallinnonalan sisältä sekä käyttämällä ulkopuolisia asiantuntijoita. Riskiä on hallittu sillä, että pakollisesti tarvittavat asiat toteutetaan ensin. Sinänsä teknisten ratkaisujen toteutukseen tarvittava aika on varsin hyvin pystytty arvioimaan.

Virkamiesten omaan toimintaan ja tilaturvallisuuteen sekä asiakaskäynteihin liittyvät tietoturva- ja tietosuojariskit on pyritty huomioimaan mahdollisimman hyvin. Toimitilojen ja toimipaikkojen työturvallisuutta on suunnitelmallisesti parannettu, mutta joiltakin osin ne vaativat edelleen parannuksia. Rakennemuutoshankkeessa otetaan huomioon mahdolliset heijastevaikutukset henkilöstön hyvinvointiin ja toiminnan tuloksellisuuteen. Henkilöstöjärjestöjä on kuultu valmistelusta eri vaiheissa ja tiedotus uudistuksen etenemisestä on ollut jatkuvaa. Vuosittain tehtävän työhyvinvointikyselyn perusteella tulokset ovat kokonaisuutena valtion yleistä tasoa paremmat ja tarvittaessa yksittäisten parannustarpeiden perusteella toteutetaan virastokohtaisesti tarvittavat toimenpiteet. Vuoden 2017 aikana aloittanut HR-projekti hoitaa henkilöstömuutoksiin liittyvää suunnittelua ja käytännön toimia.

Kirjanpitoyksikkötoiminnot, Kieku-järjestelmä ja henkilöstöhallinnon keskitetyt toiminnot on keskushallinnossa otettu onnistuneesti käyttöön. Ulosottovarojen rahaliikenne- ja kirjanpitotoimintojen kehittämiseen, keskitetyn toiminnon käyttöönoton onnistumiseen ja riskienhallintaan jo suunnitteluvaiheessa on kiinnitetty erittäin paljon huomiota. Toiminnon keskeisen merkityksen takia järjestelmää testattiin kattavasti ennen käyttöönottoa. Valtakunnallisen kirjaamistoiminnon ensimmäinen vaihe on jo otettu käyttöön. Yhtenäisiä työskentelytapoja, työn tehokkuutta ja toiminnan seuranta kehitetään edelleen.

Valtakunnanvoudinvirasto on syksyn 2017 aikana aloittanut tietosuojaprojektin, jolla varmistetaan, että ulosottolaitos täyttää tietosuoja-asetuksen vaatimukset. Tietojärjestelmien kehittämistä on aloitettu lisäämällä mm. lokiseuranta.

Ulosottovirastot ovat toteuttaneet omalta osaltaan suunnitelmallista, jatkuvaa ja järjestelmällistä laadunvarmistusta, sisäistä valvontaa sekä riskienhallintaa. Näiden toimien käytännön toimivuutta varmistetaan Valtakunnanvoudinviraston toimittamien vuositarkastusten yhteydessä ja havaittuihin laadun parannustarpeisiin ja tarvittavaan seurannan lisäämiseen on tarvittaessa kiinnitetty huomiota. Riskien tunnistamiseen, riskien arviointiin ja riskien hallintaan on virastoissa kiinnitetty huomiota ja tämä edellyttää jatkuvaa toiminnan tarkastelua eri näkökulmista. Riskienhallinnan laaja-alainen arviointi on syytä toteuttaa uuteen organisaatioon siirryttäessä.

Toimintatapojen yhtenäisyyteen, tasalaatuisuuteen ja etupainotteiseen toimintaan on kiinnitetty huomiota viime vuosina. Vaikka näiltä osin on edistytty, on riskiperusteisen arvioinnin mukaisesti näihin edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota ennen rakennemuutoksen voimaantuloa.

Ulosottolaitoksen resurssit ovat niukkenemassa ja tämä on edellyttänyt suurta huomiota tulevan toiminnan suunnittelussa ja organisoinnissa. Toiminnan on muutoinkin oltava

suunnitelmallista ja hyvää toiminnallisuutta ja tuloksellisuutta on varmistettava jatkuvasti. Tarpeellisia täsmennyksiä tulosohjausmalliin on tehty vuoden 2017 aikana. Resurssien kohdentamista on harkittava tarkoin. Henkilöstön motivaation säilyttäminen ja hyvä työkyky sekä osaamisen säilyttäminen ja kehittäminen ovat muutosjohtamisen keskeisiä tavoitteita. Muutostilanteessa avoin tiedottaminen korostuu ja tältä osin toimintaa on onnistuttu parantamaan ja virastojen sisäisestä tiedonkulusta on paikallisesti virastoissa huolehdittu. Vuosittaiset tulosneuvottelut ovat muodostaneet hyvän keinon kohdentaa resursseja huomioiden myös paikalliset erityistarpeet.

Sisäisen valvonnan toteutus on tehtyjen havaintojen mukaan yleisesti varsin hyvällä tasolla. Henkilöstön tietoisuutta ja osuutta sisäisestä valvonnassa ja sen päämääristä on painotettu. Ulosottolaitoksen käytössä on hyvät, eri näkökulmista toiminnasta kertovat ulosotto-, raportointi- ja tilastointijärjestelmät, mutta niiden kehittämistä on jatkettava toiminnan ja organisaation tulevat muutokset huomioiden. Ulosottovirastoille asetettujen tavoitteiden ja mittareiden toteutumaseuranta on nykyisissä toimintarakenteissa säännöllistä, analyttistä ja johtopäätöksiä tuottavaa.

Kokonaisuutena arvioiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on ulosottolaitoksessa hyvä.

Toiminnassa ei vuoden 2017 aikana ole tullut tietoon väärinkäytöksiksi luokiteltavia tapauksia.

5. Arviointien tulokset

Valtiontalouden tarkastusvirasto on suorittanut tietoyhteiskunnan toimintavarmuuden varmistamista koskevan tarkastuksen. Teemat olivat sähköisten palveluiden toimintavarmuuden ohjaus ja kybersuojauksen järjestäminen. Ulosoton tietojärjestelmät valittiin kohdennetuksi järjestelmäksi oikeusministeriön hallinnonalalla. Tarkastuksen loppuraportit julkaistiin vuonna 2017. Tarkastuksissa ei ilmennyt merkittäviä poikkeamia. Joiltakin osin tarkastuksissa annettiin yleisempää ohjausta, jonka kohteena oli koko tarkastettava kohdealue, ei yksinomaan ulosoton ohjaus tai kybersuojauksen järjestäminen.

Riittävän tietoturvan varmistamiseksi teetettiin Uljas-tietojärjestelmälle tietoturva-arviointi syksyllä 2016. Arvioinnin suoritti Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus ja se valmistui 2017. Tietoturva-arvioinnissa tuli esiin seikkoja, joiden osalta tietojärjestelmään liittyi ainakin teoreettisia turvallisuusriskejä. Kaikki esiin tulleet riskit on huomioitu järjestelmän kehittämistyössä niin, että tietoturvaputteet on korjattu.

6. Yhteenveto havaituista virheistä, väärinkäytöksistä ja takaisinperinnöistä

Vuoden 2017 aikana ei havaittuja virheitä tai väärinkäytöksiä.

Yksi takaisinperintäasia oli vireillä vuonna 2017. Takaisinperintää koskevia päätöksiä ei ollut.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Turussa ja Helsingissä 28.2.2018.

Juhani Toukola
Valtakunnanvouti
Ulosottolaitoksen puolesta

Helena Kontkanen
Konkurssiasiamies
Konkurssiasiamiehen toimiston puolesta

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tarkastuskertomus.

Paikka ja päiväys

Allekirjoitus, nimenselvennys ja tarkastajan nimike

7. Lisätiedot ja liitteet

Ulosottolaitos (163), Tilinpäätös 2017, lisätiedot ja liitteet:

1. Toteumalaskelma
2. Valtuudet
3. Tuotto- ja kululaskelma
4. Tase 1
5. Tase 2
6. Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
7. Liite 2: Nettotuetut tulot ja menot
8. Liitteet 3 ja 4: Arviomäärärahojen ylitykset ja peruutetut siirretyt määrärahat
9. Liite 5: Henkilöstökulujen erittely
10. Liite 6: Poistoperusteet
11. Liite 7: Poistot
12. Liite 8: Rahoitustuotot ja – kulut
13. Liitteet 9 ja 10: Talousarviotaloudesta annetut lainat sekä arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
14. Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
15. Liite 12: Valtion takaukset ja takuut sekä muut monivuotiset vastuut
16. Liitteet 13-16: Taseeseen ja velkaan liittyvät lisätiedot
17. Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
18. Liite 18: Ulosottolaitoksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma
19. Liite 19: Kirjanpitoyksikön henkilöstövoimavarat

**ULOSOTTOLAITOS (153)
TILINPÄÄTÖS 2017
LIITTEET**

Ulosottolaitos (153)

Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veroluonteiset tulot	532,00	316	315,79	0,00	100 %
11.04.01 Arvonlisävero	532,00	316	315,79	0,00	100 %
12. Sekalaiset tulot	79 136 105,75	73 338 157	77 617 983,96	-4 279 827,26	106 %
12.25.10. Tuomioistuintulot (nettob)	98 307,05	0	0,00	0,00	100 %
12.25.20. Ulosottomaksut	78 750 210,72	73 000 000	77 279 827,26	-4 279 827,26	106 %
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	233 765,28	271 406	271 406,35	0,00	100 %
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	53 822,70	66 750	66 750,35	0,00	100 %
Tuloarviotilit yhteensä	79 136 637,75	73 338 472	77 618 299,75	4 279 827,26	106 %

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25. Oikeusministeriön hallinnonala	114 381 276,94	107 765 669	80 630 403,10	27 270 684,41	107 901 087,51	-135 418,47	20 936 640,97	124 207 640,97	96 936 956,56	27 270 684,41
25.01.20. Erityismenot (arviomääräraha)	98 290,38	639 277	639 277,46		639 277,46	0,00				
25.01.20.3. Muut erityismenot (KPY)	98 290,38	639 277	639 277,46		639 277,46	0,00				
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	3 412 394,18	3 035 392	3 035 391,58		3 035 391,58	0,00				
25.10.50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	770 592,38	820 000	955 418,47		955 418,47	-135 418,47				
25.10.50.5 Konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot (EK) (enintään)	770 592,38	820 000	955 418,47		955 418,47	-135 418,47				
25.20.01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	110 100 000,00	103 271 000	76 000 315,59	27 270 684,41	103 271 000,00	0,00	20 936 640,97	124 207 640,97	96 936 956,56	27 270 684,41
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	0,00	50 772,00	50 772,00	0,00	50 772,00	0,00	0,00	50 772,00	50 772,00	0,00
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	0,00	50 772	50 772,00	0,00	50 772,00	0,00	0,00	50 772,00	50 772,00	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	82 493,99	44 837	44 837,34	0,00	44 837,34	0,00	0,00	44 837,34	44 837,34	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomäärärahat 2v)	82 493,99	44 837	44 837,34	0,00	44 837,34	0,00	0,00	44 837,34	44 837,34	0,00
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	82 493,99	44 837	44 837,34	0,00	44 837,34	0,00	0,00	44 837,34	44 837,34	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	0,00	16 703	16 703,46	0,00	16 703,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.50. Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)		7 109	7 108,52		7 108,52	0,00				
33.20.50.01 Palkkatuettu työ, valtionhallinto		7 109	7 108,52		7 108,52	0,00				
33.20.51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)		3 879	3 878,94		3 878,94	0,00				
33.20.51.01 Palkkatuettu työ, valtionhallinto		3 879	3 878,94		3 878,94	0,00				
33.20.52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (nettob) (arviomääräraha)		5 716	5 716,00		5 716,00	0,00				
33.20.52.01 Palkkatuettu työ, valtionhallinto		5 716	5 716,00		5 716,00	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	114 463 770,93	107 877 981,84	80 742 715,90	27 270 684,41	108 013 400,31	-135 418,47	20 936 640,97	124 303 250,31	97 032 565,90	27 270 684,41

Ulosotto (153)

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella
Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Ulosottolaitos (153)

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2017- 31.12.2017		1.1.2016 - 31.12.2016	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	77 323 731,12		78 848 517,77	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	32 988,36		9 303,96	
Muut toiminnan tuotot	<u>489 239,72</u>	<u>77 845 959,20</u>	<u>576 469,91</u>	<u>79 434 291,64</u>
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 016 504,17		946 787,54	
Henkilöstökulut	74 670 004,78		76 893 890,72	
Vuokrat	7 110 702,15		7 253 403,53	
Palvelujen ostot	14 299 483,29		13 213 312,03	
Muut kulut	818 337,95		940 703,98	
Valmistus omaan käyttöön	-1 717 173,50		0,00	
Poistot	85 938,12		85 506,45	
Sisäiset kulut	<u>75 235,14</u>	<u>-96 359 032,10</u>	<u>23 523,57</u>	<u>-99 357 127,82</u>
JÄÄMÄ I		-18 513 072,90		-19 922 836,18
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	71,51		0,00	
Rahoituskulut	<u>-11 998,88</u>	<u>-11 927,37</u>	<u>-12 906,01</u>	<u>-12 906,01</u>
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	19 321,45		6 880,37	
Satunnaiset kulut	<u>-626 683,58</u>	<u>-607 362,13</u>	<u>-85 804,18</u>	<u>-78 923,81</u>
JÄÄMÄ II		-19 132 362,40		-20 014 666,00
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	-837 909,97		0,00	
Muut siirtotalouden kulut	<u>0,00</u>	<u>-837 909,97</u>	<u>-741 279,08</u>	<u>-741 279,08</u>
JÄÄMÄ III		-19 970 272,37		-20 755 945,08
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	315,79		532,00	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-3 035 391,58</u>	<u>-3 035 075,79</u>	<u>-3 360 351,63</u>	<u>-3 359 819,63</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-23 005 348,16</u>		<u>-24 115 764,71</u>

Ulosottolaitos (153)

TASE

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTAAVAA				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	66 164,12		132 328,24	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 717 173,50</u>	<u>1 783 337,62</u>	<u>0,00</u>	<u>132 328,24</u>
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Kalusteet	<u>81 421,52</u>	<u>81 421,52</u>	<u>88 245,52</u>	<u>88 245,52</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		1 864 759,14		220 573,76
VAIHTO-OMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	7 150,20		8 480,62	
Siirtosaamiset	725 716,61		778 356,30	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 661 503,22</u>	<u>2 394 370,03</u>	<u>1 567 562,43</u>	<u>2 354 399,35</u>
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	-27,28		-3,00	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>93 492 017,85</u>	<u>93 491 990,57</u>	101 951 130,54	<u>101 951 127,54</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		95 886 360,60		104 305 526,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>97 751 119,74</u>		<u>104 526 100,65</u>

	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-17 726 862,69	-12 125 609,26
Pääoman siirrot	22 975 224,03	18 514 511,28
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-23 005 348,16</u>	<u>-24 115 764,71</u>
	<u>-17 756 986,82</u>	<u>-17 726 862,69</u>
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	93 492 017,85	101 951 130,54
Ostovelat	4 576 227,23	3 522 589,71
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 519 520,58	1 559 707,76
Edelleen tilittävät erät	3 488 481,10	3 349 690,60
Siirtovelat	12 431 859,80	11 869 844,73
	<u>115 508 106,56</u>	<u>122 252 963,34</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	115 508 106,56	122 252 963,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>97 751 119,74</u>	<u>104 526 100,65</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan sekä taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

MUUTOS NETTOBUDJETOINNISSA

Vuoden 2017 alusta lukien nettobudjetoinnissa ei oteta tuloina huomioon ulosottomaksuista annetun lain (34/1995) ja ulosottomaksuista annetun asetuksen (35/1995) mukaisia tuloja, ulosottokaaren (705/2007) mukaisia valtiolle tilitettäviä vähäisiä ulosottovaroja eikä konkurssi-lain (120/2004) mukaan valtiolle tilitettäviä

Vuoteen 2017 saakka nettobudjetoinnissa otettiin tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot, yhteistoiminnasta virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten osapuolten kanssa saatavat tulot sekä konkurssiasiamiehen toimiston erityistilintarkastuksista takaisin perittävät korvaukset.

Muutoksen myötä vuoden 2017 maksullisen toiminnan tuottoja sekä vuokria on kirjattu 76.900 euroa momentille 25.20.01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot kun vastaavat tulot vuonna 2016 kirjattiin momenteille 12.25.10 Tuomioistuintulot sekä 12.25.99 Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot

Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

OMA KIRJANPITOYKSIKKÖ JA KIEKU-JÄRJESTELMÄN KÄYTTÖÖNOTTO 1.10.2016

Ulosottolaitoksesta tuli oma kirjanpitoyksikkö 1.10.2016. Kieku-järjestelmä otettiin käyttöön samaan aikaan ja oikeusministeriön hallussa olleet tase-erät jaettiin uusille kirjanpitoyksiköille.

ULOSOTTOMIESTEN PALKKIOJAKSOT

Vuonna 2016 maksettiin sekä tammikuussa 2016 että joulukuussa 2016 veronpalautuksista johtuneet isot palkkiojaksot. Normaalisti vuodessa on yksi iso palkkiojakso joulukuussa. Vuoden 2015 joulukuun palkkiojakso siirtyi vuoden 2016 kirjanpitoon maksettavaksi.

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
Momentti											
25.20.01.	Bruttomenot	110 486 422,11	103 441 000	76 358 477,12	103 629 161,53					97 295 118,09	
Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (nettob) (s 2v)	Bruttotulot	386 422,11	170 000	358 161,53	358 161,53					358 161,53	
	Nettomenot	110 100 000,00	103 271 000	76 000 315,59	27 270 684,41	103 271 000,00	0,00	20 936 640,97	124 207 640,97	96 936 956,56	27 270 684,41
33.20.52	Bruttomenot			5 716,00	5 716,00						
Valtionosuus työmarkkinatuesta (nettob) (arviomääräraha)	Bruttotulot			0,00	0,00						
	Nettomenot		5 716	5 716,00	5 716,00	0,00					

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
25. Oikeusministeriön hallinnonala	820 000	135 418,47	17
25.10.50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset	820 000	135 418,47	17
Pääloukat yhteensä	820 000	135 418,47	17

Momentin 25.10.50.5 Konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot

Arviomäärämomentti ylittyi, kun loppuvuoteen 2017 kohdistui aiempaa runsaammin julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkioita. Oikeusministeriön hallinnoimaan määrärahaan ei voitu enää ylityksen selvittyä hakea ylityslupaa.

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2017	2016
Henkilöstökulut	63 676 511,66	64 393 599,38
Palkat ja palkkiot	62 993 782,59	65 878 226,71
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	682 729,07	-1 484 627,33
Henkilösivukulut	10 993 493,12	12 500 291,34
Eläkekulut	10 256 706,51	11 421 624,89
Muut henkilösivukulut	736 786,61	1 078 666,45
Yhteensä	74 670 004,78	76 893 890,72
Johdon palkat ja palkkiot, josta	2 544 070,88	2 359 565,24
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	240,00	240,00
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poisto-menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo eur
Aineettomat hyödykkeet					
112 Aineettomat oikeudet					
Ostetut Atk-ohjelmistot	1120010	tasapoisto	5	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
Itse valmistetut/teetetyt atk-ohjelmat	1140010	tasapoisto	5	20	0
Aineelliset hyödykkeet					
125 - 126 Koneet ja laitteet					
Toimistokoneet ja laitteet	1256010	tasapoisto	5	20	0
Muut koneet ja laitteet	1269010	tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet					
Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	1270030	tasapoisto	10	10	0
Muut kalusteet	1279020	tasapoisto	10	10	0

Ulosottoilaitos (153)

Tiinpäättöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Ulosottoilaitoksella ei esitettävää, poistojen yhteismäärä alle 1 000 000,00.

Ulosottolaitos (153)**Tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut**

Rahoitustuotot	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä saamisista	71,51	0,00	71,51
Rahoitustuotot yhteensä	71,51	0,00	71,51

Rahoituskulut	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä veloista	11 998,88	12 901,01	-902,13
Muut rahoituskulut	0,00	5,00	-5,00
Rahoituskulut yhteensä	11 998,88	12 906,01	-907,13

Netto	-11 927,37	-12 906,01	978,64
--------------	-------------------	-------------------	---------------

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Ulosottolaitos (153)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT

31.12.2017	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 -5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	93 491 990,57	0,00	0,00	93 491 990,57
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	93 491 990,57	0,00	0,00	93 491 990,57

31.12.2017	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 -5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	93 492 017,85	0,00	0,00	93 492 017,85
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	93 492 017,85	0,00	0,00	93 492 017,85

Ulosottolaitos (153)

takuut sekä muut monivuotiset vastuut

enimmäismäärä

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Ulosottolaitos (153)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 12 : VALTION TAKAUKSET JA TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	4 458 803,55	4 486 539,84	4 246 692,52	3 045 646,75	11 466 431,80	23 245 310,91

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
Yhteensä	4 458 803,55	4 486 539,84	4 246 692,52	3 045 646,75	11 466 431,80	23 245 310,91

Ulosottolaitos (153)

Tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ulosottolaitoksella ei esitettävää

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI
TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT**

Momentin 25.10.50.5 Konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot

Arviomäärämomentti ylittyi, kun loppuvuoteen 2017 kohdistui aiempaa runsaammin julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkioita. Oikeusministeriön hallinnoimaan määrärahaan ei voitu enää ylityksen selvittämiseksi hakea ylityslupaa.

URA-HANKE

Ulosotolla on käynnissä URA-hanke ulosoton rakenteen uudistamiseksi (URA-hanke), johon on saatu erillistä määrärahaa valtiovarainministeriöstä sekä käytetty omaa määrärahaa. URA-hanke ulottuu näillä näkymin vuoteen 2019 saakka. Rakennemuutoksella on vaikutuksia ulosoton henkilöstömäärään että -rakenteeseen.

ULOSOTTOVAROJEN MAKSULIIKENTEEN UUELLEEN JÄRJESTELY

Vuoden 2017 lopussa päättyi virastokohtainen ulosottovarojen hoitaminen. Vuoden 2018 alusta lukien ulosottovarojen maksuliikenne on keskitetty toiminto koko maan osalta. Virastojen omat pankkitilit ulosottovarojen osalta lakkautettiin ja niiden tilialle perustettiin kaksi valtakunnallista pankkitiliä, ulosottovarojen saldollinen päätili ja toistuvaissuoritusten tili (mm. palkoista ja eläkkeistä perittävät maksuille).

Ulosottolaitoksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma				
Ulosottolaitos	2015	2016	2017	muutos 2016/2017
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	78 564 833	78 750 211	77 279 827	-2 %
- maksullisen toiminnan muut tuotot	90 090	211 976	187 318	-12 %
Tuotot yhteensä	78 654 923	78 962 187	77 467 145	-2 %
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
- aineet tarvikkeet ja tavarat	485 426	555 648	551 036	-1 %
- henkilöstökustannukset	39 334 409	45 803 834	40 759 717	-11 %
- vuokrat	3 648 212	4 326 450	3 908 107	-10 %
- palvelujen ostot	1 214 717	3 685 542	3 421 810	-7 %
- muut erilliskustannukset	262 264	445 767	375 257	-16 %
Erilliskustannukset yhteensä	44 945 028	54 817 241	49 015 927	-11 %
Osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	23 071 523	12 307 785	12 757 307	4 %
- poistot	83 613	13 346	12 699	-5 %
- korot	0	135	0	-100 %
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	23 155 136	12 321 266	12 770 006	4 %
Kokonaiskustannukset yhteensä	68 100 164	67 138 507	61 785 933	-8 %
KUSTANNUSVASTAAVUUS	10 554 759	11 823 680	15 681 212	33 %
Kustannusvastaavuus - %	115 %	118 %	125 %	
Vuosi 2015 on laskettu oikeusministeriön Tarmo-järjestelmässä. Työaikojen kohdennukset				
tehtiin silloin kahden viikon ajalta kaksi kertaa vuodessa.				
Vuosien 2016 ja 2017 laskenta on toteutettu Kieku-järjestelmästä saadujen raporttien avulla. Työaikojen				
kohdennukset on tehty päivittäin ajalla 1.10.2016 - 31.12.2017.				

KIRJANPITO- YKSIKÖN HENKILÖSTÖ- VOIMAVARAT (ennen vuotta 2016 pelkkä ulosottolaitos)	Toteutunut 2015	% osuus	Toteutunut 2016	% osuus	vert. ed. v.	Toteutunut 2017	% osuus	vert. ed. v.
henkilötyövuodet (sis. työllisyysvaroin palkatut ja korkeakouluharjoittelijät)	1 221,3		1 185,9		-35	1 138,0		-47,8
henkilöstömäärä	1 249		1 224		-25,00	1 186		-38,0
naiset	852	68,2	847	69,2	-5,00	815	68,7	-32
miehet	397	31,8	377	30,8	-20,00	371,0	31,3	-6,0
vakinaiset	1 096	87,8	902	73,7	-194,00	788	66,4	-114
naiset	741	59,3	607	49,6	-134,00	517,00	43,59	-90,00
miehet	355	28,4	295	24,1	-60,00	271	22,8	-24
määräaikaiset (joista määräaikaisia, joilla taustavirka)	153	12,2	322 (154)	26,3 (12,6)	169 (0)	398 (185)	33,6 (15,6)	76 (31)
naiset	111	8,9	240 (110)	19,6 (9,0)	129 (0)	298 (136)	25,1 (11,5)	58 (26)
miehet	42	3,4	82 (44)	6,7 (3,6)	40 (0)	100 (49)	8,4 (4,1)	18 (5)
kokoaikaiset	1 229	98,4	1 176	96,1	-53,00	1 142	96,3	-34
naiset	838	67,1	806	65,8	-32,00	776	65	-30
miehet	391	31,3	370	30,2	-21,00	366	30,9	-4
osa-aikaiset	20	1,6	48	3,9	28,00	44	3,7	-4
naiset	14	1,1	41	3,3	27,00	39	3,3	-2
miehet	6	0,5	7	0,6	1,00	5	0	-2
keski-ikä	48		49		0,30	49		0,3
naiset	48,2		48,5		0,30	48,5		0,0
miehet	48,9		49,1		0,20	48,7		-0,4
yli 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä	67,5		68,0		0,48	66,4		-1,5
tehty työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %*	78,0		79,5		1,54	79,6		0,1
kokonaistyövoimakust annukset €/vuosi*	92 008 921,0		78 477 136,6		-13 531 784,4	74 812 161,3		-3 664 975,3
tehdyn työajan palkat,% osuus palkkasummasta*	82		81		-1,50	81		0,8
välilliset työvoimakustannukset*	30 175 884,0		25 777 703,3		-4 398 180,7	23 103 004,3	-10,4	-2 674 699,00
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista*	49		49		0,10	44,7	-8,6	-4,2
työtyytyväisyysindeksi*			3,5		3,50	3,5		0,0
lähtövaihtuvuus % (ulkoiset päätyneet palvelussuhteet)	7,9		6,7		-1,25	8,5		1,8
tulovaihtuvuus % (ulkoiset alkaneet palvelussuhteet)	3,2		5,3		2,12	4,1		-1,2

työkyyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä	0,8	0,2	-0,52	0,2	-0,1
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	8,9	9,1	0,20	9,5	0,4
työterveyshuolto, €/htv*	537,6	492,7	-44,87	461,2	-31,5
koulutustasoindeksi*	5,0	5,2	0,2	5,2	0,0
naiset*	4,9	5,1	0,2	5,1	0,0
miehet*	5,2	5,4	0,2	5,5	0,1
koulutuksen pituus, työpäivää/koulutettu	3,5	-	-	0,8	-
koulutuspanostus, työpäivää/htv	2,9	2,6	-0,3	4,5	1,9
koulutus ja kehittäminen, €/htv*	687,2	451,9	-0,3	398,4	-53,5
henkilöstön arvo, €	934 680 617,0	-	-	-	-

*Tiedot Tahti-järjestelmän raporteilta v. 2016 alkaen

Vuodesta 2016 alkaen tiedot koskevat koko kirjanpitoyksikköä, eivätkä siten ole vertailukelpoiset aiempiin vuosiin.

Tässä taulukossa aiempina vuosina esitettyjä tietoja kokonaistyövoimakustannukset, välilliset työvoimakustannukset sekä henkilöstön arvo ei saada vuoden 2016 osalta. Tiedot raportoitiin aiemmin Prima- ja eHRMInfo-järjestelmistä, jotka poistuivat käytöstä 1.10.2016. Tahti-järjestelmän antamat vastaavat tiedot eivät myöskään ole vertailukelpoisia.

VALTAKUNNANVOUDINVIRASTO
RIKSFOGDEÄMBETET
Kauppiaskatu 1, PL 330
20101 TURKU
puh / tfn 029 56 65150
www.valtakunnanvoudinvirasto.fi
